

“การจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล”

ฉบับที่ 2

คณะกรรมการผู้จัดทำคู่มือฯ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลิตโดย

ส่วนวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้

หน่วยสนับสนุนสภาองค์กรชุมชนและส่วนประชาสัมพันธ์

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

912 ถนนนิมิตร์ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์ 0-2378-8300 โทรสาร 0-2378-8342

Homepage: <http://www.codi.or.th> E-mail: codi@codi.or.th

NCODI - CODI

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

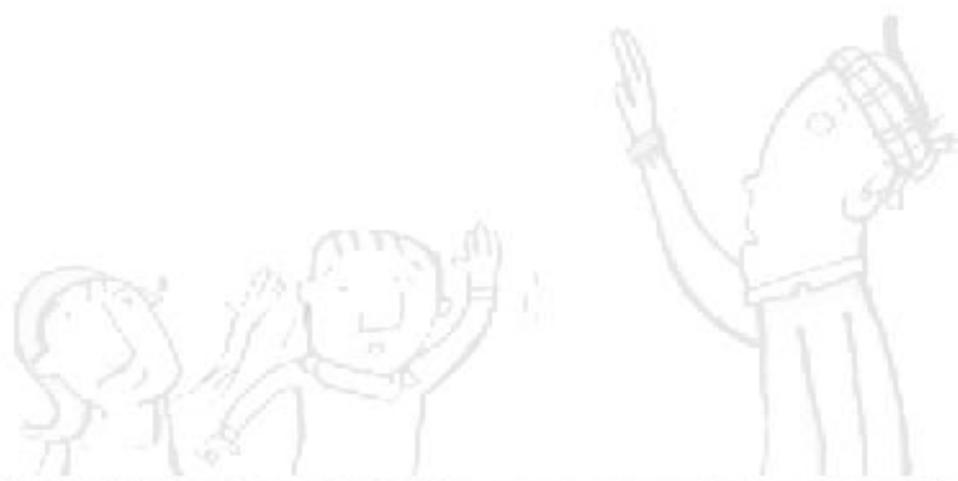
คู่มือ

"การจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล"

ฉบับที่ 2

คณะกรรมการชุมชน กทม. ๒๕๖๑

คู่มือการจัดตั้งและพัฒนาภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล

พิมพ์ครั้งแรก กรกฎาคม 2552

จำนวน 4,000 เล่ม

จัดพิมพ์โดย

สำนักวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้

หน่วยสนับสนุนสภาองค์กรชุมชนและส่วนประชาสังคมพื้นที่

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

912 ถนนมิตรภาพ แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์ 02 378 8300 โทรสาร 02 378 8342

Homepage: <http://www.codl.or.th> E-mail: codl@codl.or.th

ปกและรูปเล่ม

ธนาคาร ภูนงก

คำนำ

หนังสือ "คู่มือการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล" เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเป็นฉบับที่ 2 หลังจากที่พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้ และได้มีการดำเนินการส่งเสริมจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลไปแล้ว ประมาณ 1,200 แห่ง ทั่วประเทศ

ในการจัดทำคู่มือฉบับนี้ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหากระบวนการส่งเสริมจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน เอกสารในการจดแจ้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน รวมทั้งได้เพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนากิจการสภาองค์กรชุมชนตำบล ตัวอย่างเครื่องมือในการทำงานของสภาองค์กรชุมชนตำบลที่มีการจัดตั้งแล้ว ตลอดจนสาระสำคัญจาก พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชนตำบล และคำถามที่มีการสอบถามบ่อย เพื่อให้ผู้ที่จัดตั้งสภาองค์กรชุมชนได้เข้าใจตรงกัน

ซึ่งในการจัดทำคู่มือครั้งนี้ ได้มีการประชุมปรึกษาหารือผู้นำชุมชนที่มีบทบาทสำคัญ ในการส่งเสริมจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการที่ร่วมกันทำงาน เพื่อให้ได้คู่มือการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล ที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุม สอดคล้องกับกระบวนการทำงานในพื้นที่ และถูกต้องตาม พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน

สถาบันฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมจัดตั้ง และพัฒนากิจการสภาองค์กรชุมชน ให้สามารถเป็นเวทีปรึกษาหารือ เชื่อมโยงการทำงานพัฒนาของชุมชนท้องถิ่นได้ต่อไป

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

คู่มือการจัดตั้งและพัฒนาการทำงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล

	หน้า
บทนำ	4
1. สภาองค์กรชุมชนคืออะไร ทำไมต้องมี "สภาองค์กรชุมชน"	8
2. สภาองค์กรชุมชน มีประโยชน์อย่างไร	9
3. เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน	10
4. ขั้นตอนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล	11
5. การพัฒนากิจกรรมของสภาองค์กรชุมชนตำบล	19
● 5.1 การปฏิบัติตามภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล	
● 5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนตำบลให้มีคุณภาพ	
6. การประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล	24
7. การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล	26
8. การส่งเสริมกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบลของหน่วยงานต่างๆ	28
9. พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 และประกาศสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	29

	หน้า
10. คำถาม-คำตอบ เกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชน	47
11. แบบฟอร์มต่างๆ สำหรับสภาองค์กรชุมชนตำบล	51
11.1 แบบการจดทะเบียนชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชน)	
● จช. 01 แบบคำขอจดทะเบียนจัดตั้งชุมชน	
● จช. 02 แบบข้อมูลชุมชน	
● จช. 03 แบบรายงานมติของชุมชน	
● จช. 04 ใบรับการจดทะเบียนการจัดตั้งชุมชน	
● จช. 05 แบบบันทึกการปรึกษาหารือและบัญชีรายชื่อชุมชนในระดับหมู่บ้าน	
11.2 แบบการจดทะเบียนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล	
● จส. 01 แบบคำขอจดทะเบียนจัดตั้งสภาองค์กร	
● จส. 02 แบบแสดงข้อมูลสภาองค์กรชุมชน	
● จส. 03 ใบรับจดทะเบียนการจัดตั้งสภาองค์กร	
● จส. 04 ใบรับรองคุณสมบัติสมาชิก	
11.3 ตัวอย่างรายงานต่างๆ ในการดำเนินงานกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล	
● แบบรายงานการประชุมจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล	
● แบบรายงานการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล ครั้งที่ 1	
● แบบรายงานการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล	
● แบบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสภาองค์กรชุมชนตำบล	
● แบบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของที่ประชุมระดับจังหวัด	
12. ที่ติดต่อประสานงาน	92

บทนำ

พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน เป็นกฎหมายที่เกิดจากความร่วมมือของชาวบ้านองค์กรชุมชน และหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้มีกฎหมายเป็นเครื่องมือของการรับรองสถานภาพและสร้างความเข้มแข็งให้ทุกชุมชนท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดการตนเองเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การปกครอง ทวิพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสิทธิชุมชน บนพื้นฐานความเป็นธรรมชาติ และวัฒนธรรมภูมิปัญญาของท้องถิ่น เป็นกระบวนการของความร่วมมือในการพัฒนาที่ไร้พื้นที่ตำบลเป็น ตัวตั้ง ให้ชุมชนเป็นแกนหลัก แต่ประสานพลังความร่วมมือหลายฝ่าย และบูรณาการงานพัฒนาทุกเรื่องเข้าด้วยกัน เป็นกระบวนการพัฒนาแบบใหม่ที่ให้ชุมชนเป็นเจ้าของการพัฒนา

พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2551 ตาม พ.ร.บ.ฉบับนี้ ได้บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้รักษาการตาม พ.ร.บ. และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้ง และพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชน

ในช่วงที่ผ่านมามีสถาบันฯ ได้วางแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนงานตาม พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน พ.ศ.2551 โดยมุ่งเน้นให้เครือข่ายองค์กรชุมชนในระดับจังหวัดมีบทบาทสำคัญ เน้นการรวบรวมและรับรอง ข้อมูลชุมชนร่วมกันในเวทีระดับหมู่บ้าน/ตำบล เน้นให้สภาองค์กรชุมชนเป็นเวทีเชื่อมโยงงานพัฒนาด้านต่างๆ ของชุมชนในระดับตำบลและจังหวัด รวมถึงประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงพัฒนาพื้นที่เรียนรู้สภาองค์กรชุมชนเพื่อการขยายผล สถาบันฯ ได้สนับสนุนให้เกิดกลไกการขับเคลื่อน งานระดับต่างๆ ทั้งในส่วนกลาง คณะทำงานขับเคลื่อนระดับภาค และระดับจังหวัด สนับสนุนงบประมาณ ในการส่งเสริมจัดตั้ง การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ พ.ร.บ. และวิธีการดำเนินงานในการ จัดตั้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน รวมทั้งสนับสนุนให้มีการจัดทำสื่อตามวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น การประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนรองกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมการปกครอง กรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น และภาคประชาสังคม การดำเนินการด้านกฎหมาย จัดทำ ประกาศหลักเกณฑ์การจัดตั้งจัดตั้ง ออกข้อบังคับว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนากิจการสภาองค์กรชุมชน ตำบล และการจัดระบบสนับสนุนภายในรองรับทั้งในส่วนกลางและระดับภาค

สรุปผลการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล ในปี พ.ศ.2551

มีสภาองค์กรชุมชนตำบลที่ได้จัดตั้งขึ้นทั่วประเทศรวม 1,075 ตำบล ครอบคลุมทุกจังหวัด ทั้งนี้ จังหวัดที่มีการจัดตั้งมากที่สุด คือ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 32 ตำบล จังหวัดที่มีการจัดตั้งสภาน้อยที่สุด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน 7 ตำบล ค่าเฉลี่ยในการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล คิดเป็น 14 ตำบลต่อจังหวัด จำนวนชุมชนที่จัดตั้งเพื่อเข้าร่วมการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลรวมทั้งหมด 29,537 ชุมชน (กลุ่ม) ค่าเฉลี่ยจำนวนชุมชนที่จัดตั้ง 28 ชุมชนต่อตำบล

1. จำนวนตำบล/เทศบาลทั้งหมด

เหนือ	อีสาน	ใต้	กลาง/ตต.	กทม./ตอ.	ยอดรวม
1,474	2,968	1,264	1,456	814	7,976 แห่ง
18.5 %	37.2 %	15.8 %	8.3 %	10.2 %	

2. จำนวนสภาองค์กรชุมชนตำบลที่จัดตั้งแล้ว

เหนือ	อีสาน	ใต้	กลาง /ตต.	กทม./ตอ.	ยอดรวม
198	324	190	223	140	1,075 แห่ง
16.1 %	30.3 %	17.8 %	20.7 %	13.1 %	

3. จำนวนชุมชนที่จัดตั้ง (กลุ่ม)

เหนือ	อีสาน	ใต้	กลาง /ตต.	กทม./ตอ.	ยอดรวม
8,173	8,644	3,316	4,983	4,421	29,537 ชุมชน
27.3 %	29.4 %	11.3 %	16.9 %	15.0 %	

4. จำนวนสมาชิกสภาองค์กรชุมชน (คน)

เหนือ	อีสาน	ใต้	กลาง /ตต.	กทม./ตอ.	ยอดรวม
8,225	15,777	5,763	8,146	5,661	43,572 คน
28.88 %	36.21	13.23	18.70	12.99	

บทกวีความเข้าใจและขั้นตอนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน

1. วัตถุประสงค์ชุมชนคืออะไร ทำไมต้องมี สภาองค์กรชุมชน

โครงสร้างและระบบของชุมชนท้องถิ่น จัดเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสังคมไทยให้มีความเข้มแข็ง สถานการณ์ปัจจุบันชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นโครงสร้างสังคมขั้นพื้นฐาน กำลังประสบปัญหา สัมสลายและอ่อนแอ เนื่องจากขาดอำนาจในการพัฒนาจัดการตนเอง ส่งผลให้การพัฒนาด้านต่างๆ ที่ลงสู่ชุมชนท้องถิ่น ขาดการบูรณาการ/เชื่อมโยงกัน การจะสร้างสังคมไทยให้เข้มแข็งอย่างแท้จริงจำเป็นต้องฟื้นฟูระบบของชุมชนท้องถิ่น ขึ้นใหม่ให้เข้มแข็ง ที่ในระบบนิเวศน์และทรัพยากรธรรมชาติได้กลับมากอบกู้สมบูรณื พื้นอำนาจและความเชื่อมั่นในการจัดการตนเองและเรื่องทุกเรื่องในโดยชุมชนท้องถิ่นเองร่วมกันจัดการ ที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชน กลุ่ม/องค์กร และกลไก สถาบันต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่น

"สภาองค์กรชุมชน" จึงเปรียบเสมือนองค์กรของชุมชนฐานราก ที่เปิดพื้นที่/เปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถดูแลและจัดการตนเอง ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการกำหนดภาพรวม แนวทางการพัฒนาชุมชน บูรณาการงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเอง เชื่อมโยงการทำงานระหว่างองค์กรชุมชนต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นอย่างมีทิศทาง มีพลัง และเป็นอิสระ ประสานให้เกิดการทำงานร่วมระหว่างองค์กรชุมชน กับหน่วยงาน/ภาคีการพัฒนาที่หลากหลาย เพื่อให้นโยบายการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่น มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นในสภาองค์กรชุมชน

สภาองค์กรชุมชน จึงเป็นเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนของคนในชุมชนท้องถิ่น โดยคนในชุมชนท้องถิ่น และเพื่อคนในชุมชนท้องถิ่น เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ดังกล่าวประกอบด้วย ตัวแทนของสถาบันในชุมชนท้องถิ่น เช่น วัด โรงเรียน สถานีอนามัย เป็นต้น ตัวแทนของกลุ่มองค์กรชุมชนต่างๆ เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มโรงสีรวม กลุ่มอนุรักษ์ป่า และกลุ่มกิจกรรมพัฒนาอื่นๆ ที่มีอยู่ในแต่ละชุมชน โดยมีผู้นำชุมชนที่ไม่เป็นทางการ เช่น ผู้รู้ภูมิปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้นำทางการได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในชุมชนท้องถิ่น เข้ามาร่วมใช้เวทีพูดคุยเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน เป็นระบบการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่นที่มีภาคังแต่อดีตแล้ว

3. เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน

พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา มีผลบังคับใช้วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2551 แบ่งเป็น 4 หมวด 35 มาตรา ได้แก่หมวดที่ 1 ว่าด้วยสภาองค์กรชุมชนตำบล หมวดที่ 2 ว่าด้วยการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล หมวดที่ 3 ว่าด้วยการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล และหมวดที่ 4 ว่าด้วยการส่งเสริมกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล โดยมีเจตนารมณ์ที่สำคัญดังนี้

1. มีเป้าหมายเพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถร่วมกันจัดการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นได้
2. เป็นกฎหมายรับรองให้เวทีการปรึกษาหารือของชุมชนมีสถานะที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่าย เป็นสภาองค์กรชุมชนที่มีภารกิจ แต่ไม่มีอำนาจ
3. เป็นกฎหมายส่งเสริมให้มีสภาองค์กรชุมชนเกิดขึ้น ตามความพร้อมและเห็นพ้องต้องกันของคนในชุมชน และไม่บังคับให้ต้องจัดตั้งพร้อมกัน
4. เมื่อมีกฎหมายสภาองค์กรชุมชน ชุมชนยังคงทำงานด้วยใจ คงความเป็นอิสระ ไม่ถูกรองงำ สร้างการยอมรับด้วยการกระทำและผลงาน ไม่ใช่อำนาจกฎหมายมาบังคับ
5. ให้ความสำคัญกับสภาองค์กรชุมชนตำบล และส่งเสริมการเชื่อมโยงสภาองค์กรชุมชนตำบล ในระดับจังหวัด และระดับชาติ

4. ขั้นตอนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

ตามที่พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน มาตรา 5 ที่ได้ระบุให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนออกประกาศกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการจดทะเบียนการจัดตั้งชุมชนคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนได้ออกประกาศเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบการจดทะเบียนการจัดตั้งชุมชนและการจดทะเบียนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งก่อนการออกประกาศนั้นสถาบันได้แต่งตั้งคณะทำงานร่างประกาศหลักเกณฑ์ฯ ที่มาจากผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่มีประสบการณ์การก่อตั้งและการทำงานในรูปแบบ "สภาองค์กรชุมชน" มาก่อน คณะทำงานยกร่างประกาศได้ร่วมกันร่างขั้นตอนการก่อตั้งสภาองค์กรชุมชนเพื่อให้สอดคล้องกันระหว่างกระบวนการทำงานพัฒนาที่มีอยู่ในพื้นที่กับพระราชบัญญัติที่เป็นกฎหมาย เพื่อให้กระบวนการจดทะเบียนการจัดตั้งชุมชนและสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นกระบวนการที่มีส่วนร่วม ราบรื่นอย่างทั่วถึงในพื้นที่ จัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตามความพร้อมและเข้าใจถึงเจตนารมณ์ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนที่ชัดเจนร่วมกัน และมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับระบบ กลไก กระบวนการทำงานพัฒนาต่างๆที่อยู่แล้วในพื้นที่ จากนั้นได้สาระสำคัญของที่คณะทำงานยกไปปรึกษานักกฎหมายอาวุโส ซึ่งได้กรุณาช่วยปรับแก้จนได้ร่างประกาศที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ออกเป็นประกาศสถาบันเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบการจดทะเบียนการจัดตั้งชุมชนและการจดทะเบียนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล ลงวันที่ 31 มีนาคม 2551

แต่อย่างไรก็ตามในการออกประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ไม่สามารถบรรยายละเอียดขั้นตอนที่เป็นกระบวนการทำงานพัฒนาได้ทั้งหมด ในที่นี้จึงขออธิบายขั้นตอนการจดทะเบียนการจัดตั้งชุมชนและการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลตามประกาศฯ ประกอบกับตัวอย่างประสบการณ์จากพื้นที่ที่ได้ได้ดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความเข้าใจเรื่องสภาองค์กรชุมชน

ในขั้นตอนนี้ ควรมีผู้นำชุมชนที่ได้มีการทำงานร่วมกันอยู่แล้วในพื้นที่ เช่น คณะทำงานแผนชุมชน ซึ่งมีแกนนำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อปท. คณะทำงานรับรองสถานภาพขององค์กรชุมชนซึ่งมีเครือข่ายชุมชน อปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนตำบล (ศอช.ต.) เครือข่ายสวัสดิการชุมชน ตำบลที่มีตัวแทนจากหลายกลุ่มองค์กรในตำบล เครือข่ายจัดการทรัพยากรในตำบล เครือข่าย อสม. ฯลฯ ชักชวนกันมาพูดคุย สร้างความเข้าใจเรื่องเป้าหมายและสาระสำคัญของสภาองค์กรชุมชน ให้ผู้เข้าหามาได้เข้าใจและเห็นความสำคัญที่จะจัดตั้ง อาจรวมกันเป็นคณะทำงานหรือ "ผู้ก่อการดี" ที่จะมาช่วยกันทำเรื่องให้ได้

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมและรับรองข้อมูลชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน)

เพื่อให้การจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลเกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชน กลุ่ม/องค์กรต่างๆ ในตำบลอย่างกว้างขวาง จึงควรมีการร่วมกันรวบรวมข้อมูลกลุ่ม/องค์กรชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด กระจายให้ชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน) ต่างๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้านเช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มอาชีพ กลุ่มสวัสดิการ กลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากร ฯลฯ กรอกข้อมูลชุมชน ไร่แบบแสดงข้อมูลชุมชน จช.๐๒ นำข้อมูลกลุ่ม/ชุมชน มาดูร่วมกันในหมู่บ้านว่าเป็นไปตามเกณฑ์การเป็นชุมชนตามประกาศหรือไม่ เกณฑ์เบื้องต้นได้แก่ ร่วมตัวกันตามความสมัครใจ มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความต่อเนื่องในการทำกิจกรรมอย่างน้อย ๕ เดือน บริหารจัดการโดยสมาชิกมีส่วนร่วม โดยชวนผู้ใหญ่บ้านมาร่วมด้วย เพื่อให้เกิดการรับรองกลุ่ม/ชุมชนร่วมกัน (ผู้ใหญ่บ้านจะรับจดแจ้งด้วยความมั่นใจว่ามีการช่วยกันดูมาแล้ว) ซึ่งการสำรวจและรับรองข้อมูลร่วมกันเป็นเรื่องสำคัญมากที่จะทำให้องค์กรที่จะมาจดแจ้งเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนได้รับรู้ข้อมูลซึ่งกันและกันเกิดการพูดคุย ปรึกษาหารือกันก่อนจะไปจดแจ้งการจัดตั้ง ถือเป็นกระบวนการรับรองสถานภาพองค์กรชุมชนร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 3 การลงมติให้จัดแจ้งการจัดตั้งชุมชนและมอบหมายผู้แทนไปจดแจ้ง

1. กรณีเป็นกลุ่มระดับหมู่บ้าน เมื่อได้ไปประชุมปรึกษาหารือกับสมาชิกในกลุ่มแล้ว ให้มีมติที่จะจัดแจ้งการจัดตั้งชุมชน ใช้แบบรายงานมติของชุมชน จส.03 และมอบหมายให้มีผู้แทนไปจดแจ้ง กับผู้ใหญ่บ้าน โดยใช้แบบคำขอจัดแจ้งการจัดตั้งชุมชน จส.01, แบบแสดงรายชื่อลูกกลุ่ม/ชุมชน จส.02 และแบบรายงานมติของชุมชน จส.03 ส่วนกรณีในพื้นที่นั้นไม่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เช่น เขตเทศบาลเมือง เทศบาลนคร ให้จัดแจ้งกับนายกเทศมนตรี กรณีในเขตกทม.ให้จัดแจ้งกับผู้อำนวยการเขต

2. กรณี "ชุมชนอื่น" ซึ่งเป็นชุมชนที่มีสมาชิกมากกว่าหนึ่งหมู่บ้าน หรือเป็นเครือข่ายระดับตำบล เช่น กลุ่ม/เครือข่ายจัดการทรัพยากร เครือข่ายสวัสดิการตำบล เครือข่ายผู้สูงอายุ ฯลฯ ให้มีการประชุมปรึกษาหารือสมาชิกและมอบหมายผู้แทนไปจดแจ้งการจัดตั้งกับกำนัน หรือนายกเทศมนตรีหรือผู้อำนวยการเขต เช่นเดียวกัน โดยใช้แบบฟอร์มเดียวกันกับชุมชนระดับหมู่บ้าน

ขั้นตอนที่ 4 ผู้รับจดแจ้งออกใบรับจดแจ้ง

เมื่อผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้อำนวยการเขต ที่เป็นผู้รับจดแจ้ง ได้รับการจดแจ้งพร้อมเอกสารหลักฐานครบถ้วนแล้ว ให้ออกใบรับจดแจ้ง เลขที่จดแจ้ง ให้ใบรับจดแจ้งการจัดตั้งชุมชน จส.04 ให้ผู้จดแจ้งไปดำเนินการปรึกษาหารือกับผู้แทนและจัดทำบัญชีรายชื่อชุมชนประกอบการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน กรณีที่ผู้รับจดแจ้งเห็นว่าชุมชนที่จดแจ้งไม่มีลักษณะเป็นชุมชนหรือเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วนให้ส่งเรื่องให้สถาบันฯ พิจารณาวินิจฉัย (ส่งไปที่สำนักงานปฏิบัติการภาค ตามที่อยู่ท้ายเล่มนี้) ทั้งนี้ถ้าหากได้มีการรับรองข้อมูลร่วมกันก่อนตาม ข้อ 2 กรณีเช่นนี้ก็ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้

ขั้นตอนที่ 5 การปรึกษาหารือให้ได้ผู้แทนชุมชน

1. กรณีเป็นกลุ่มระดับหมู่บ้าน ให้ผู้แทนกลุ่ม/องค์การชุมชน ในแต่ละหมู่บ้านได้ไปปรึกษาหารือเพื่อไ้ได้ผู้แทนกลุ่ม/องค์การชุมชน หมู่บ้านๆ ละ 4 คน และลงชื่อเป็นบัญชีชุมชนที่จดแจ้งทั้งหมด ใช้แบบบันทึกการปรึกษาหารือและบัญชีรายชื่อชุมชน จส.05
2. กรณี 'ชุมชนอื่น' ซึ่งเป็นชุมชนที่มีสมาชิกมากกว่าหนึ่งในหมู่บ้าน หรือเป็นเครือข่ายระดับตำบล ให้แจ้งรายชื่อผู้แทนชุมชน (กลุ่ม/เครือข่าย) ละ 2 คน และเข้าร่วมประชุมจัดตั้งสภาองค์การชุมชนตำบล ได้โดยตรง

ขั้นตอนที่ 6 การประชุมปรึกษาหารือจัดตั้งสภาองค์การชุมชนตำบล

จัดประชุมระดับตำบลเพื่อปรึกษาหารือการจัดตั้งสภาองค์การชุมชนตำบล โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนชุมชนระดับหมู่บ้านๆ ละ 4 คน และผู้แทนชุมชนอื่นตามจำนวนที่ได้มีการจดแจ้งการจัดตั้งชุมชน (กลุ่ม/เครือข่าย) ละ 2 คน ซึ่งต้องมีผู้เข้าประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของชุมชนทุกประเภทรวมกัน และมีมติเห็นชอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของผู้แทนชุมชนทุกประเภท ให้จัดตั้งสภาองค์การชุมชนตำบล หลังจากนั้นให้กำหนดจำนวนและคัดเลือกสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบล และอาจเสนอและกำหนดวิธีคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิไปพร้อมกันได้

ขั้นตอนที่ 7 การประชุมสภาองค์การชุมชนตำบล ครั้งที่ 1

เมื่อได้สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบล ตามที่กำหนดจากประชุมในขั้นตอนที่ 6 แล้วให้จัดมีการประชุมสภาองค์การชุมชนตำบล ครั้งที่ 1 โดยผู้ที่เข้ามามีสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบล ต้องรับรองคุณสมบัติว่าไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 7 โดยวิธีใบรับรองคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบล จส. 04 และเชิญผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นสมาชิกจากผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้ที่เป็นที่เคารพหรือยอมรับนับถือของชุมชนในตำบลเข้าร่วมประชุม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 7 เช่นเดียวกัน

หลังจากนั้นให้มีการคัดเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ และจัดทำข้อมูลสภาองค์กรชุมชน ตำบล ตามแบบแสดงข้อมูลสภาองค์กรชุมชนตำบล จส. 02 ให้มอบหมายผู้ไปจัดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล และอาจคัดเลือกผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบล 2 คน เข้าร่วมประชุมระดับจังหวัด พร้อมกับ การจัดประชุมครั้งนี้ได้

ขั้นตอนที่ ๕ การจดแจ้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

ผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้เป็นจุดแจ้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลกับกำนัน ในกรณีที่ไม่มีการกำหนดให้เป็นจุดแจ้งกับนายกเทศมนตรีหรือผู้อำนวยการเขต โดยใช้แบบคำขอจดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล จส.01 และแบบแสดงข้อมูลสภาองค์กรชุมชนตำบล จส.02 และรายงานการประชุมจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล (เพื่อแสดงมติของที่ประชุมว่าเห็นพร้อมที่จะให้จัดตั้ง) และส่งไปที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน พร้อมทั้งข้อมูลหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการจัดระบบข้อมูลของสภาองค์กรชุมชนไว้ที่สภาองค์กรชุมชนตำบล ตามประกาศหลักเกณฑ์การจดแจ้งจัดตั้งสภาองค์กร

แผนผังขั้นตอนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน

ขั้นตอนที่ 1 การจดแจ้งชุมชน

1. กรณีชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน ระดับหมู่บ้าน)

1. ชุมชน(กลุ่มองค์กร)ในหมู่บ้าน
 - ปรึกษาหารือมีมติให้จดแจ้ง จช. 03
 - กรอกข้อมูลกลุ่ม จช. 02
 - มอบหมายผู้แทนไปจดแจ้ง จช. 01
2. เวทีปรึกษาหารือระดับหมู่บ้าน
 - รับรองข้อมูลกลุ่ม
 - เลือกผู้แทนชุมชนหมู่บ้านละ 4 คน
 - ให้นำข้อมูล จช. 02,04,05 ไปที่เวทีประชุมตำบล
3. จดแจ้งจัดตั้งที่ผู้ใหญ่บ้าน
 - ผู้แทนนำ จช. 01,02,03 ให้ผู้ใหญ่บ้าน
 - ผู้ใหญ่บ้านออกใบรับ จช.04
4. ปรึกษาหารือ เลือกผู้แทน
 - เลือกผู้แทน หมู่บ้านละ 4 คน
 - ลงชื่อในบัญชีชุมชน } จช.05

สามารถใช้เวทีประชุมหมู่บ้านที่มีผู้ใหญ่บ้าน, กรรมการ, สมาชิกกลุ่มต่างๆ เข้าร่วม ทำขั้นตอน 1,2 และ 3 ไปพร้อมกัน

เลือกผู้แทนเข้าร่วมประชุมหมู่บ้านละ 4 คน

2. กรณีชุมชนอื่น (เครือข่าย กลุ่มที่มีสมาชิก มากกว่า 1 หมู่บ้าน)

1. ชุมชนอื่น (กลุ่ม/เครือข่ายที่สมาชิกเกิน 1หมู่บ้าน)
 - ปรึกษาหารือให้มีมติจดแจ้ง จช.03
 - กรอกข้อมูลกลุ่ม จช.02
 - มอบหมายผู้แทนไปจดแจ้ง จช.01
 - เลือกผู้แทน 2 คน
2. จดแจ้งจัดตั้งที่กำนัน
 - ผู้แทนนำใบ จช. 01,02,03 ไปที่ กำนัน
 - กำนันออกใบรับจดแจ้ง จช.04

ไปประชุมจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

ขั้นตอนที่ 2 ประชุมจัดตั้งสภา

- การจัดเวทีประชุมจัดตั้งสภา
- องค์ประกอบที่ประชุม ได้แก่
 1. ผู้แทนหมู่บ้านละ 4 คน
 2. ผู้แทนเครือข่ายละ 2 คน
 - มีมติจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน (60%)
 - กำหนดจำนวน สมาชิก/ที่มา
 - กำหนดจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ/ที่มา
 - อาจกำหนดให้มีที่ปรึกษา
 - คัดเลือกสมาชิกสภาองค์กรชุมชน

จำนวนสมาชิกสภาองค์กรชุมชนอาจเท่าผู้แทนที่มาจากผู้แทนที่มาร่วมจัดตั้งหรือ กำหนดใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นก็ได้

สามารถเปิดประชุมสภา ครั้งแรกพร้อมกันได้ เมื่อมีสมาชิกไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่ง

ขั้นตอนที่ 3 การประชุมครั้งที่ 1

- ประชุมสภาองค์กรชุมชนครั้งที่ 1
- สมาชิกชุมชน/สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิรับรองคุณสมบัติตัวเอง (จส. 04)
 - คัดเลือกประธาน/รองประธาน/เลขา รวมทั้งอาจมีคณะทำงาน/ผู้ประสานงาน ด้วย
 - มอบผู้แทนไปจัดแจ้งจัดตั้งที่กำนัน หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 4 ยื่นจัดตั้งสภา

- การรับจดแจ้งจัดตั้งสภา
- ผู้แทนไปจดแจ้งนำ จส.01 จส.02 ไปยื่นจดแจ้งให้กำนัน
 - กำนันออกใบรับ จส.03 ให้ผู้แทน

(กรณีที่ไม่มีกำนันให้ยื่นจดแจ้งต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร)

กรณีที่กำนันมาร่วมเวทีประชุมจัดตั้ง
การจดแจ้งสามารถทำไปพร้อมกันในขั้นตอน
(2)+(3)+(4)

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบเอกสาร

ตรวจสอบเอกสารการจัดตั้งสภา
- คณะทำงานส่งเสริมระดับ
จังหวัด ช่วยตรวจสอบความ
ครบถ้วน และ ความถูกต้องของ
เอกสารจัดตั้งฯ
- สรุปรายงานต่อที่ประชุมจังหวัด
- ส่งเอกสารจัดตั้งสภา ให้
พอช. สำนักงานปฏิบัติการภาค

ขั้นตอนที่ 6 ส่งเอกสาร

ส่งเอกสารการจัดตั้งสภา
ผู้รับจัดแจ้งหรือผู้แทนสภาฯ
ประสานส่งข้อมูล การจัดตั้ง
สภาฯ ประกอบด้วย จส. 02 /
จส. 03 พร้อมข้อมูลชุมชน
จช.02 ให้ พอช. สำนักงานภาค
(ผ่านคณะทำงานส่งเสริม
จังหวัด)

ขั้นตอนที่ 7 ตอบรับและบันทึกข้อมูล

ออกหนังสือตอบรับและบันทึกข้อมูล
- พอช. สำนักงานภาค ส่งหนังสือตอบรับ
ให้ผู้รับจัดแจ้ง (กำนัน/ผู้บริหาร อปท.
หรือ ผอ. เขต) หรือ ประธานสภาฯ
- บันทึกข้อมูลกลุ่ม/องค์กร และข้อมูล
สภาองค์กรชุมชนเข้าฐานข้อมูล

หนังสือตอบรับ มี 3
ประเภท ได้แก่
1) เอกสารครบถ้วนและ
ผ่านคณะทำงานส่งเสริม
จังหวัด
2) เอกสารครบถ้วน แต่ไม่
ผ่านขบวนจังหวัด
3) เอกสารไม่ครบถ้วน

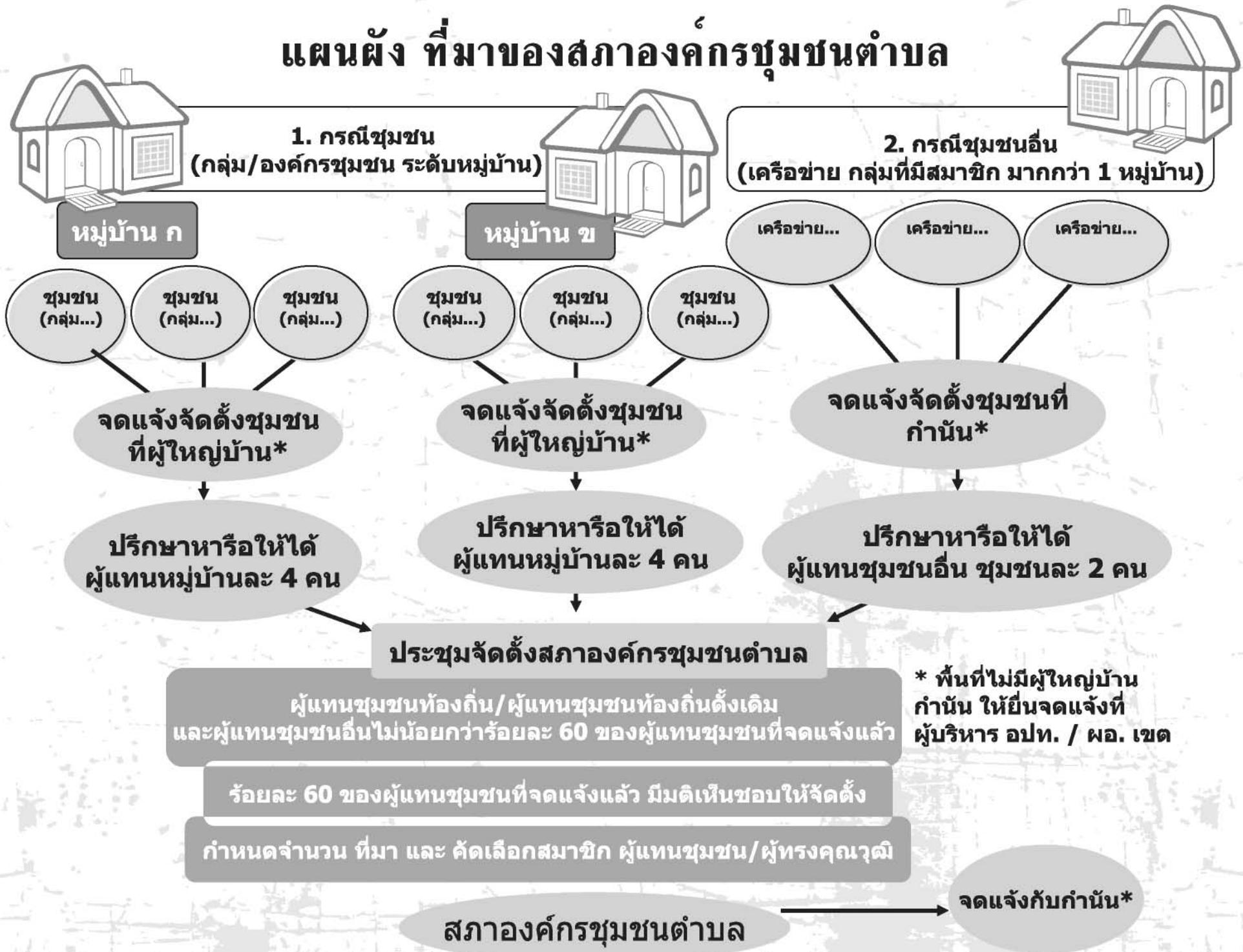

ขั้นตอนที่ 8 ประกาศและแจ้งผล

ประกาศและแจ้งผลการจัดตั้งสภาฯ
- ตรวจสอบ จส.02,03 และออกเลข
ทะเบียน
- แจ้งผลรับรองการจัดตั้งสภาองค์กร
ชุมชนตำบล (พร้อมใบประกาศ)
- ออกรายงานผลการจัดตั้งสภาฯ
ประกาศและเผยแพร่

แผนผัง ที่มาของสภาองค์กรชุมชนตำบล

การแจ้งเปิดสอนแสดงผลชุด

1. ข้อมูลกลุ่ม/องค์การชุมชน

1.1 กรณีที่มีการจัดแจ้งจัดตั้งชุมชนเพิ่ม

ให้ดำเนินการตามขั้นตอนแจ้งชุมชนทั่วไป คือ มีมติมอบผู้แทนชุมชน ไปยื่นแจ้งแจ้งการจัดตั้งชุมชนกับผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้อำนวยการเขต จากนั้นจึงแจ้งไปยังสภาองค์การชุมชนตำบล เพื่อบรรจุในวาระการประชุมในคราวต่อไปและส่งแบบแสดงข้อมูลชุมชน (จช. 02) มายังสถาบันพัฒนาองค์การชุมชน พร้อมกับการรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของสภาองค์การชุมชนตำบล

1.2 กรณีที่แยกเด็กการเข้าร่วมสภาองค์การชุมชนตำบลของกลุ่ม/องค์การ

เมื่อมีการยุบเลิกกลุ่ม การควบรวมกลุ่ม หรือกรณีอื่นใด ให้ผู้แทนกลุ่มแจ้งไปยังสภาองค์การชุมชนตำบลหรือแจ้งในที่ประชุมสภาองค์การชุมชนตำบล ให้รับทราบ และให้สภาองค์การชุมชนตำบลระบุในรายละเอียดในแบบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี (ในส่วนที่ 1 ด้านข้อมูลทั่วไป ในแบบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสภาองค์การชุมชนตำบล)

2. สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบล

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อสมาชิก เช่น มีสมาชิกเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการจัดแจ้งชุมชนเพิ่ม มีหมู่บ้านเข้าร่วมจัดแจ้งเพิ่มขึ้น หรือกรณีสมาชิกพ้นจากตำแหน่งด้วยสาเหตุต่างๆ ตามที่ระบุไว้ใน พ.ร.บ. ให้สภาองค์การชุมชนตำบลแจ้งในที่ประชุมสภาองค์การชุมชน และระบุรายละเอียดในแบบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสภาองค์การชุมชนตำบล และแจ้งมายังสถาบันพัฒนาองค์การชุมชน เพื่อบันทึกและปรับปรุงข้อมูลต่อไป

5. การพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

5.1 การปฏิบัติตามภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล

ตามมาตรา 21 ของ พ.ร.บ. สภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 ได้ระบุภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล ไว้ 12 ข้อ ดังนี้

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ฟื้นฟูจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของชุมชนและของชาติ
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนด้านความร่วมมือกับ อปท. และหน่วยงานของรัฐในการจัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน
- 3) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งการร่วมมือกันในการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- 4) เสนอแนะปัญหา แนวทางแก้ไขและการพัฒนาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 5) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 6) จัดให้มีเวทีการปรึกษาหารือเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการของ อปท. หน่วยงานรัฐหรือเอกชนที่มีผล หรือ อาจก่อให้เกิดผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน

- 7) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรชุมชนในตำบลเกิดความเข้มแข็ง และสมาชิกองค์กรชุมชนรวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไปสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
- 8) ประสานการทำงานร่วมกับสภาองค์กรชุมชนตำบลอื่น
- 9) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นในตำบลอันเนื่องจากการดำเนินงาน ของ อบต.หรือหน่วยงานของรัฐ ต่อ อบต.และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- 10) วางกติกากในการดำเนินกิจการสภาองค์กรชุมชนตำบล
- 11) จัดทำรายงานประจำปีของสภา รวมถึงสถานการณ์ด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไป
- 12) เสนอรายชื่อผู้แทนไปร่วมประชุมระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวน 2 คน

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล

สภาองค์กรชุมชนที่จัดตั้งแล้ว ควรจะมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- 1) สร้างความเข้าใจให้คนในพื้นที่ที่มีสภาองค์กรชุมชนตำบล ให้เข้าใจว่าสภาฯ เป็น "สภาที่กินได้" เกี่ยวข้องกับชีวิตของคนในชุมชน เป็น "สภาแบบชาวบ้าน" ที่มี รูปแบบที่เรียบง่าย โดยสนับสนุนการประชุมปรึกษาหารือและการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 2) พัฒนาข้อมูลและระบบข้อมูลสภาองค์กรชุมชน ที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน กลุ่ม/องค์กร และการพัฒนาพื้นที่ เชื่อมโยงและใช้ข้อมูลในการสนับสนุนการพัฒนากลุ่มองค์กรสมาชิก และจัดทำแผนพัฒนาของสภาองค์กรชุมชนทุกระดับ และติดตามงานพัฒนาของหน่วยงานภายในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจงานพัฒนาท้องถิ่น/ท้องถิ่น และแจ้งต่อคนในชุมชนและสาธารณะ

3) ใช้เวทีสภาองค์กรชุมชนตำบลนำเสนอปัญหาและงานพัฒนาด้านต่างๆ ของชุมชน และประสานเชื่อมโยงการทำงานกับสภาองค์กรชุมชนตำบลอื่น

4) พัฒนาแกนนำสภาองค์กรชุมชน สมาชิกสภาองค์กรชุมชน และสนับสนุนคนรุ่นใหม่ให้เป็นแกนหลักในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน โดยเสริมสร้างความรู้ พัฒนาทักษะการจัดการ จัดการ และการพัฒนากลุ่ม/องค์กรเพื่อความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

5) ใช้การจัดทำแผนชุมชน สร้างการเรียนรู้ เรื่องราวของชุมชน แก้ไขปัญหาและให้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากันที่และท้องถิ่น และสนับสนุนให้สภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นภาคีหลักที่รับฟังและสะท้อนปัญหาในชุมชนได้ทุกเรื่อง

6) กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ทุกฝ่ายนำไปใช้ร่วมกัน และสร้างผลงานที่เป็นรูปธรรมเชิงประจักษ์ในระยะสั้นที่คนในชุมชนพอใจ และมีผลงานต่อเนื่องที่นำไปขยายผลได้ และวางกติกาการดำเนินงานสภาเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน

7) ขยายฐานสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลให้ครอบคลุมเรื่องราวในชุมชน โดย ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ให้กลุ่ม/ชุมชนที่มีการดำเนินงานในพื้นที่มาจดแจ้งและเข้าร่วมเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชน และ ใช้ระบบการสื่อสารที่มีพลัง เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว ฯลฯ เป็นเครื่องมือในการประสานและสร้างความเข้าใจกับทุกภาคส่วนในสังคมทั้งท้องถิ่นและท้องถิ่น

8) เชื่อมโยงและยกระดับการทำงานของสภาองค์กรชุมชน โดยประสานแผนการทำงานของสภาองค์กรชุมชนตำบลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด

9) พัฒนาพื้นที่สภาองค์กรชุมชนตำบลที่มีคุณภาพ มีรูปธรรมงานพัฒนาที่เข้มแข็ง เพื่อถอดองค์ความรู้ และพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้งานพัฒนาที่มีภาคประชาชนและองค์กรชุมชนเป็นแกนหลัก

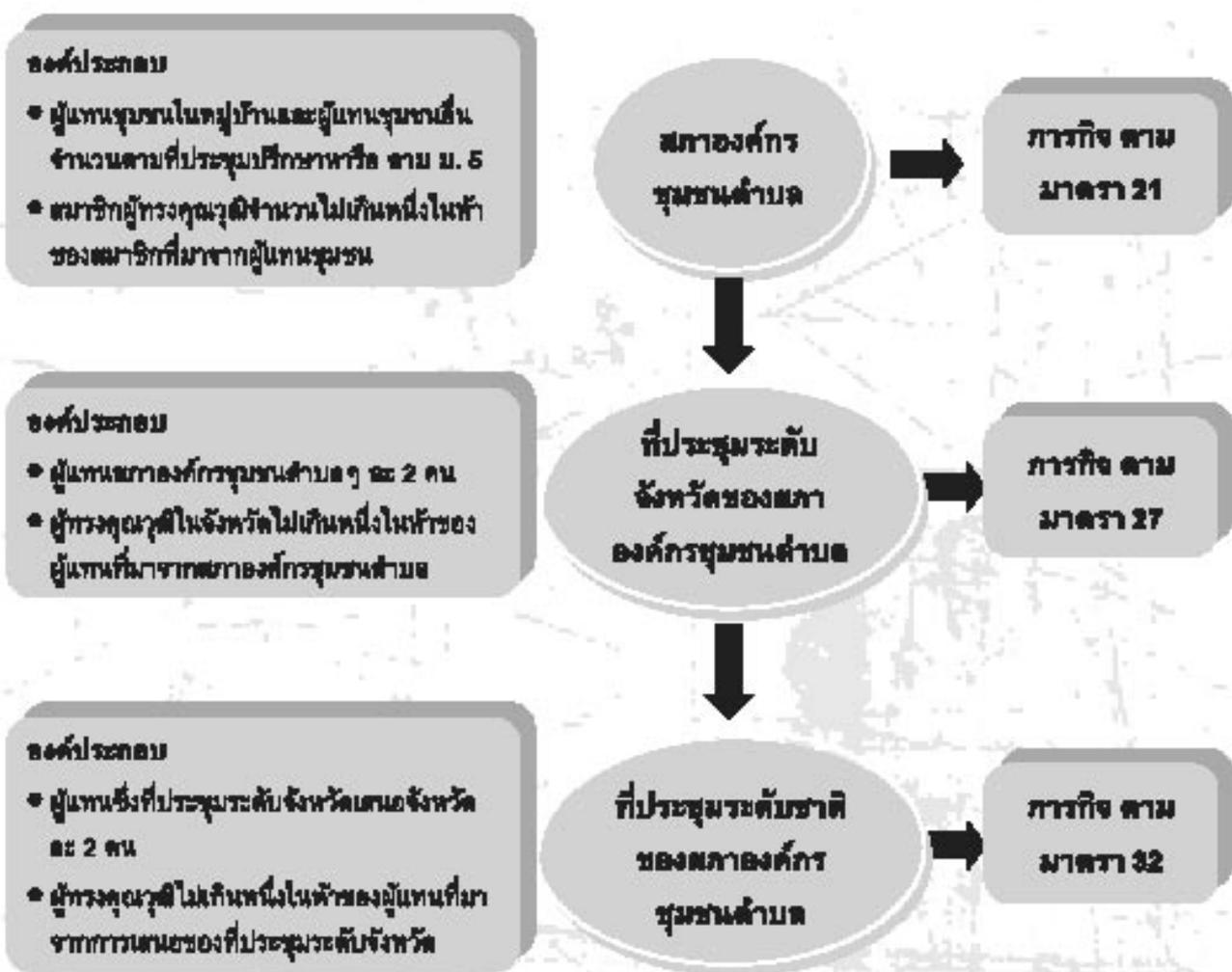
10) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นในตำบลอันเนื่องมาจากการดำเนินงานของภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดทำรายงานประจำปีของสภาองค์กรชุมชนตำบล สถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในตำบล เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบ

6. การประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

การเชื่อมโยงสภาองค์กรชุมชนระดับต่างๆ ถือเป็น การเชื่อมโยงการพัฒนาจากระดับล่าง มาสู่ระดับ จังหวัดและชาติ เพื่อให้ชุมชนซึ่งเป็นฐานล่างได้ที่มีที่เชื่อมโยงการทำงานในทุกๆ ระดับ ตั้งแต่ภาพ

การประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

พ.ร.บ. สภาองค์กรชุมชน ระบุให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อดำเนินการตามมาตรา 27 ทั้งนี้อาจมีการจัดประชุมเพิ่มโดยกรณีที่มีสภาองค์กรชุมชนตำบลไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของสภาองค์กรชุมชนตำบลทั้งหมดในจังหวัดเข้าชื่อกันร้องขอให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาและเสนอแนะเรื่องหนึ่งเรื่องใดอันอยู่ในภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการจัดให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

โดยผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมและลงมติ ต้องเป็นผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่ได้รับทราบรายชื่อสภาฯ ละ 2 คน และมีผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดมีจำนวนไม่เกิน 1 ใน 5 ของผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตำบล

ทั้งนี้ ให้ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) เสนอแนะทางการพัฒนาจังหวัดต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

(2) เสนอแนะต่อผู้ว่าราชการจังหวัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนในเรื่องการจัดทำบริการสาธารณะและการพัฒนาต้นแบบธุรกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างสภาองค์กรชุมชนตำบล เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(4) เสนอข้อคิดเห็นในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดปรึกษา

(5) เสนอรายชื่อผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลสองคน เพื่อไปร่วมประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

7. การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จะสนับสนุนให้มีการจัดประชุมระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งครั้ง ซึ่งสามารถประชุมมากกว่าหนึ่งครั้งก็ได้ถ้ามีเรื่องสำคัญที่ต้องปรึกษาหารือร่วมกันระดับชาติ

โดยผู้ที่เข้าร่วมประชุมระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ประกอบด้วย ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับจังหวัดๆ ละ 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีจำนวนไม่เกิน 1 ใน 5 ของผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับจังหวัด

ในการประชุมระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลมีภารกิจที่ต้องดำเนินการได้แก่

(1) การกำหนดมาตรการส่งเสริมจัดตั้งพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบลให้เข้มแข็ง เพื่อเสนอให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนใช้เป็นแนวปฏิบัติ (ลักษณะเดียวกับกรณีที่เครือข่ายสภาองค์กรชุมชนตำบลร่วมกันวางแผนการพัฒนาโดยชุมชนชุมชน แล้วให้ พอช.ร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อน)

(2) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาด้านต่างๆ รวมถึงการทำโครงการของรัฐที่มีผลต่อชุมชนประชาชนในวงกว้าง ซึ่งเป็นบทบาทคล้ายๆ กับสภาที่ปรึกษา

(3) ประมวลสรุปปัญหาสำคัญที่เครือข่ายชุมชนประชาชนประสบในพื้นที่ และวางแนวทางข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา เพื่อเสนอ กรม. ให้พิจารณาสั่งการเพื่อนำไปสู่การดำเนินการแก้ไข

- 6) ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการเขต
- รับผิดชอบการจัดตั้งชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชน)
 - รับผิดชอบจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

7) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)

• ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและแบบจตแจ้งการจัดตั้งชุมชน สภาองค์กรชุมชนและการแจ้งยุบเลิกสภาองค์กรชุมชน

- จัดให้มีการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- กำหนดข้อบังคับ การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมในระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับตำบลของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามควรแก่กรณี
- มีอำนาจหน้าที่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งให้อำนาจหน้าที่ในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) ประสานและดำเนินการให้มีการจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบลและผลการประชุมของการประชุมระดับจังหวัดและระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(2) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(3) ประสานและร่วมมือกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคม ในการดำเนินการตาม พ.ร.บ. นี้

(4) จัดทำทะเบียนกลางเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบล

(5) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนและผลการประชุมในทุกระดับแล้วเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติและรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

8. การส่งเสริมกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบลของหน่วยงานต่างๆ

พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน บัญญัติให้หน่วยงานต่างๆ มีบทบาทในการส่งเสริมกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดังนี้

- 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง
 - *ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือ รวมตลอดทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแก่สภาองค์กรชุมชนตำบลและชุมชนทุกประเภทตามที่ร้องขอ
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. , เทศบาล , อบจ.)
 - *องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สภาองค์กรชุมชนตำบลอยู่ในเขตอาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบล
 - *องค์การบริหารส่วนจังหวัด อาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล
- 3) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
 - *กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จะอุดหนุนค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการแก่สภาองค์กรชุมชนตำบล เป็นเงินอุดหนุนทั่วไป
- 4) ผู้ว่าราชการจังหวัด
 - *จัดประชุมระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล ตามที่สภาองค์กรชุมชนตำบลร้องขอ หรืออาจจัดประชุมเมื่อมีการจัดทำหรือแก้ไขแผนพัฒนาจังหวัด หรือเรื่องอื่นๆ
- 5) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - *รับจดทะเบียน/สภาองค์กรชุมชน กรณีไม่มีกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน

**9. พระราชบัญญัติศึกษาลองกรณ์ชุมชน พ.ศ. 2551
และประกาศสถาบันพัฒนาองกรณ์ชุมชน (องค์การมหาชน)
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ แบบการจดทะเบียนจัดตั้งชุมชน
และการจดทะเบียนสภาองค์กรชุมชนตำบล**

พระราชบัญญัติ
สภาองค์กรชุมชน
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกัน โดยมีผลประโยชน์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนกัน หรือทำกิจกรรมอันชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมร่วมกัน หรือ ดำเนินการอื่นอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีระบบบริหารจัดการและการแสดงเจตนาแทนกลุ่มได้

“ชุมชนท้องถิ่น” หมายความว่า ชุมชนที่อยู่ร่วมกันในพื้นที่หมู่บ้านหรือตำบล

“ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม” หมายความว่า ชุมชนท้องถิ่นซึ่งเกิดขึ้นก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า องค์กรซึ่งเป็นการรวมของชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือ ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ซึ่งจัดแจ้งการจัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ไม่ว่าประชาชนจะจัดตั้งกันขึ้นเอง หรือโดยการแนะนำหรือสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐ เอกชน หรือองค์กรพัฒนาเอกชน

“ผู้นำชุมชน” หมายความว่า ประธานกรรมการของชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม หรือชุมชนอื่น หรือหัวหน้ากลุ่ม หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นผู้นำของ ชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมหรือชุมชนอื่นในลักษณะเดียวกัน

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องที่ และ ให้หมายความรวมถึงชุมชนที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศของทางราชการ

“ตำบล” หมายความว่า เขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของเทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เขตในกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่ที่กฎหมายเรียกชื่อเป็นอย่างอื่น

“จังหวัด” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

สภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๕ ผู้แทนชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในแต่ละหมู่บ้านซึ่งได้จัดแจ้ง การจัดตั้งไว้กับผู้ใหญ่บ้าน และผู้แทนชุมชนอื่นในตำบลซึ่งได้จัดแจ้งการจัดตั้งไว้กับกำนัน ทั้งนี้ โดยการ

จดแจ้งการจัดตั้งได้กระทำก่อนวันประชุม อาจประชุมปรึกษากันจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลขึ้น
สภาหนึ่งเพื่อปฏิบัติการกิจตามพระราชบัญญัตินี้ได้

การได้มาซึ่งผู้แทนชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในแต่ละหมู่บ้าน และการได้มา
ซึ่งผู้แทนชุมชนอื่นในตำบลให้เป็นไปตามที่ผู้นำชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในแต่ละหมู่บ้าน
หรือผู้นำชุมชนอื่นในตำบลแล้วแต่กรณีปรึกษารือกัน โดยให้มีผู้แทนชุมชนท้องถิ่น หรือ
ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในแต่ละหมู่บ้าน หมู่บ้านละสี่คนและผู้แทนชุมชนอื่นในตำบลชุมชนละสองคน

การประชุมปรึกษากันตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผู้แทนชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม
ในแต่ละหมู่บ้าน และผู้แทนชุมชนอื่นในตำบลมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของผู้แทนชุมชน
ทุกประเภทตามวรรคสองรวมกัน จึงจะเป็นองค์ประชุม และต้องเห็นสอดคล้องต้องกันให้จัดตั้ง
สภาองค์กรชุมชนตำบลไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของจำนวนผู้แทนชุมชนทุกประเภทตามวรรคสอง

เมื่อกำนันได้รับจดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลแล้วให้ออกใบรับการจดแจ้ง
ให้เป็นหลักฐานและส่งบัญชีรายชื่อให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ทราบ

ในกรณีที่ตำบลหรือหมู่บ้านใดไม่มีกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน ให้จดแจ้งการจัดตั้งชุมชนหรือ
จดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล แล้วแต่กรณี ไว้กับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ
ในกรณีเขตกรุงเทพมหานคร ให้จดแจ้งไว้กับผู้อำนวยการเขต และให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
หรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี ออกใบรับการจดแจ้งไว้เป็นหลักฐาน และแจ้งให้สถาบันพัฒนา
องค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ทราบ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการจดแจ้งการจัดตั้งชุมชน ชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม
ตามวรรคหนึ่ง และการจดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลตามวรรคสี่และวรรคห้าให้เป็นไป
ตามที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ประกาศกำหนด

มาตรา ๖ สภาองค์กรชุมชนตำบล ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในแต่ละหมู่บ้านและ
ผู้แทนชุมชนอื่นในตำบล ซึ่งได้รับการคัดเลือกและมีจำนวนตามที่ที่ประชุมตามมาตรา ๕ กำหนด

(๒) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกตาม (๑)

ในวาระเริ่มแรกให้ที่ประชุมตามมาตรา ๕ กำหนดจำนวนและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒)
ในวาระต่อไป การกำหนดจำนวนและการคัดเลือกให้เป็นไปตามผลการปรึกษาหารือของสมาชิก
ตาม (๑) ทั้งนี้ ให้คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นที่เคารพหรือยอมรับนับถือของชุมชนในตำบลนั้น

มาตรา ๗ สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลตามมาตรา ๖ (๑) และ (๒) ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ หรือมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันคัดเลือก

(๒) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้มีตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก

(๓) ไม่เคยสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘ สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันคัดเลือก

ในกรณีที่สมาชิกพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกใหม่แทนภายในกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งสมาชิกว่างลง เว้นแต่วาระของสมาชิกเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกแทนก็ได้ กรณีที่มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกแทนตำแหน่งที่ว่างให้สมาชิกผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อครบกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ครบวาระ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการคัดเลือกสมาชิกขึ้นใหม่ ให้สมาชิกที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบลอาจพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การชุมชนตำบล

(๓) สภาพองค์กรชุมชนตำบลมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิก สภาพองค์กรชุมชนตำบลทั้งหมดที่มีอยู่ให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีคุณภาพประสิทธิในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อชุมชน

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙

(๕) กระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

(๖) มีการยุบเลิกสภาพองค์กรชุมชนตำบล

การวินิจฉัยการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรานี้ให้เป็นอำนาจของสภาพองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่

มาตรา ๑๐ เมื่อสภาพองค์กรชุมชนตำบลมีเหตุต้องยุบเลิก ให้ประธานสภาพองค์กรชุมชนตำบล ที่อยู่ในตำแหน่งขณะมีการยุบเลิกสภาพองค์กรชุมชนตำบล แจ้งการยุบเลิกต่อกำนัน และเมื่อกำนันได้รับการแจ้งการยุบเลิกสภาพองค์กรชุมชนตำบลแล้ว ให้กำนันออกใบรับแจ้งการยุบเลิกไว้เป็นหลักฐาน และให้แจ้งไปยังสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้ทราบด้วย

ในกรณีที่ตำบลไม่มีกำนัน เมื่อสภาพองค์กรชุมชนตำบลมีเหตุต้องยุบเลิก ให้ประธานสภาพองค์กรชุมชนตำบลที่อยู่ในตำแหน่งขณะมีการยุบเลิกสภาพองค์กรชุมชนตำบล แจ้งการยุบเลิกต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือในกรณีเขตกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งการยุบเลิกต่อผู้อำนวยการเขต และให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี ออกใบรับแจ้งการยุบเลิกไว้เป็นหลักฐาน และให้แจ้งไปยังสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้ทราบด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการจดแจ้งการยุบเลิกสภาพองค์กรชุมชนตำบล ให้เป็นไปตามที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีการยุบเลิกสภาพองค์กรชุมชนตำบลใด ให้โอนบรรดาทรัพย์สินที่เหลืออยู่ทั้งหมดแก่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรสาธารณะตามที่ที่ประชุมสภาพองค์กรชุมชนตำบล เห็นสมควร

การโอนบรรดาทรัพย์สินหากไม่ได้จัดการตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เป็นผู้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นและแจ้งให้ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาพองค์กรชุมชนตำบลทราบ

มาตรา ๑๒ สมาชิกสภาพองค์กรชุมชนตำบลต้อง

(๑) ไม่ช่วยเหลือหรือสนับสนุนการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและศีลธรรมอันดี

(๓) ไม่สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลพ้นจากตำแหน่งยังไม่ครบหนึ่งปีและได้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ห้ามมิให้ผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันสมัครเข้ารับเลือกตั้งหรือเข้ารับการสรรหา แต่ไม่ได้รับเลือกตั้งหรือสรรหา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔ เมื่อมีการยุบและรวมเขตหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ให้สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนในหมู่บ้านเดิมที่ถูกยุบหรือถูกรวมยังคงเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลต่อไปจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น

เมื่อมีการแยกพื้นที่บางส่วนของหมู่บ้านใดขึ้นเป็นหมู่บ้านใหม่ ให้สมาชิกสภาองค์กรชุมชนซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนในหมู่บ้านเดิมยังคงเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลอยู่ต่อไป โดยให้สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลที่มีภูมิลำเนาอยู่ของหมู่บ้านใดก็ให้เป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนของหมู่บ้านนั้น จนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามวาระ และจัดให้มีการคัดเลือกสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรชุมชนให้ครบตามจำนวนที่กำหนด ทั้งในหมู่บ้านเดิมและหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นใหม่

มาตรา ๑๕ ในคราวประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลครั้งแรก ให้สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลเลือกกันเองเป็นประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาสองคนเป็นรองประธานสภาคนที่หนึ่ง และรองประธานสภาคนที่สอง

มาตรา ๑๖ ประธานสภา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เรียกและดำเนินการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๒) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบลให้เป็นไปตามมติและมติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

- (๓) ออกกติกากำสั่งใด ๆ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในการประชุม
- (๔) เป็นผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก
- (๕) แต่งตั้งเลขานุการสภาโดยความเห็นชอบของสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล
- (๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิกฎหมายบัญญัติไว้

มาตรา ๑๗ รองประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

มาตรา ๑๘ เลขานุการสภา มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการจัดการประชุม และงานอื่นใดตามที่สภาองค์กรชุมชนตำบลมอบหมาย

มาตรา ๑๙ สภาองค์กรชุมชนตำบลต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบลนั้น

นอกจากการประชุมตามวรรคหนึ่ง เมื่อสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลเข้าชื่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดยื่นหนังสือร้องขอให้เปิดการประชุม ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลต้องจัดให้มีการประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

มาตรา ๒๐ การประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๑ ให้สภาองค์กรชุมชนตำบล มีภารกิจดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของชุมชนและของชาติ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรชุมชนร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ที่จะประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

(๓) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกองค์กรชุมชน รวมตลอดทั้งการร่วมมือกัน ในการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๔) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขและการพัฒนาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนอันเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) จัดให้มีเวทีการปรึกษาหารือกันของประชาชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความคิดเห็นต่อการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีผลหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้ดำเนินการหรือเป็นผู้อนุญาตให้ภาคเอกชนดำเนินการต้องนำความเห็นดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรชุมชนในตำบลเกิดความเข้มแข็งและสมาชิกองค์กรชุมชนรวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไปในตำบลสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(๘) ประสานและร่วมมือกับสภาองค์กรชุมชนตำบลอื่น

(๙) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นในตำบลอันเนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐ โดยรายงานต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) วางกติกาในการดำเนินกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๑๑) จัดทำรายงานประจำปีของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมถึงสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบ

(๑๒) เสนอรายชื่อผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลเพื่อไปร่วมประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวนสองคน

มาตรา ๒๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือ รวมตลอดทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแก่สภาองค์กรชุมชนตำบลและชุมชนทุกประเภทตามที่ร้องขอ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สภาองค์กรชุมชนตำบลอยู่ในเขตอาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

ในการกำหนดตามวรรคสองให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหารือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ด้วย

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติภารกิจตามมาตรา ๒๑ สภากลางกรรมการชุมชนตำบลอาจตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปฏิบัติภารกิจแทนก็ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

หมวด ๒

การประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๒๔ ให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๓

เมื่อสภาองค์กรชุมชนตำบลไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของสภาองค์กรชุมชนตำบลทั้งหมดในจังหวัดเข้าชื่อกันร้องขอให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาและเสนอแนะเรื่องหนึ่งเรื่องใดอันอยู่ในภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการจัดให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๒๕ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจดำเนินการจัดให้มีการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๑) เมื่อมีกรณีที่จะจัดทำหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาจังหวัด

(๒) เมื่อเห็นเป็นการสมควรที่จะรับฟังความคิดเห็นของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๒๖ ในการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมมีสิทธิเข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็นและลงมติ

(๑) ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่ได้รับการเสนอรายชื่อตามมาตรา ๒๑ (๑๒)

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดซึ่งผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตำบลตาม (๑) คัดเลือกให้เชิญมาร่วมประชุมมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตำบลตาม (๑)

หลักเกณฑ์การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามกติกาของที่ประชุมของผู้แทนตาม (๑)

ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย อาจเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมได้

มาตรา ๒๗ ให้ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนวทางการพัฒนาจังหวัดต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

(๒) เสนอแนะต่อผู้ว่าราชการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนในเรื่องการจัดทำ บริการสาธารณะและการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างสภาองค์กรชุมชนตำบล เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(๔) เสนอข้อคิดเห็นในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดปรึกษา

(๕) เสนอรายชื่อผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลสองคน เพื่อไปร่วมประชุม ในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๒๘ ให้ที่ประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลเลือกกันเองเป็นประธาน ที่ประชุมคนหนึ่งและรองประธานที่ประชุมคนหนึ่ง

ให้นำความในมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับกับการประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กร ชุมชนตำบลด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๙ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด อาจให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ จัดประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามที่กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นกำหนด

หมวด ๓

การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๓๐ ในปีหนึ่งให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดให้มีการประชุม ในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลอย่างน้อยหนึ่งครั้ง

มาตรา ๓๑ ในการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมมีสิทธิ เข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็นและลงมติ

- (๑) ผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลตามที่ได้รับการเสนอรายชื่อตามมาตรา ๒๗
- (๒) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลตาม (๑) เสนอให้เชิญมาร่วมประชุมมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของผู้แทนตาม (๑)
- หลักเกณฑ์การเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามกติกาของที่ประชุมของผู้แทนตาม (๑)

มาตรา ๓๒ ให้ที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งและการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนในระดับตำบลให้เกิดความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้เพื่อเสนอให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

(๒) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีผลต่อพื้นที่มากกว่าหนึ่งจังหวัดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

(๓) สรุปปัญหาที่ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

มาตรา ๓๓ การประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลให้ที่ประชุมเลือกกันเอง เป็นประธานที่ประชุมคนหนึ่งและรองประธานที่ประชุมคนหนึ่ง

ให้นำความในมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับกับการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลด้วย โดยอนุโลม

หมวด ๔

การส่งเสริมกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

มาตรา ๓๔ ให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กำหนดข้อบังคับการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดประชุมในระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับตำบลของสภาองค์กรชุมชนตำบล เป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามควรแก่กรณี

มาตรา ๓๕ ให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ประสานและดำเนินการให้มีการจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจการเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบลและผลการประชุมของการประชุมระดับจังหวัดและระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๒) รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๓) ประสานและร่วมมือกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) จัดทำทะเบียนกลางเกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชนตำบล

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติจัดตั้งและดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนและผลการประชุมในทุกระดับแล้วเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติและรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับชาติหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ด้วยชุมชนเป็นสังคมฐานรากที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีวิถีชีวิต วัฒนธรรมแตกต่างกันหลากหลายตามภูมิโนเวศ การพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ชุมชนอ่อนแอประสบปัญหาความยากจน เกิดปัญหาสังคมมากขึ้น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของชุมชนถูกทำลายจนเสื่อมโทรม เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้ง มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ การสร้างระบอบประชาธิปไตย และระบบธรรมาภิบาลซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองสิทธิชุมชนและประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นตามความหลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่น จึงเห็นสมควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประกาศสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ แบบการจดทะเบียนการจัดตั้งชุมชน
และการจดทะเบียนจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน
พ.ศ. ๒๕๕๑

เพื่อให้การจัดตั้งและการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นไปโดยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เกิดผลลัพธ์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ที่ต้องการให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการ พัฒนาประเทศ สร้างระบอบประชาธิปไตย และระบบธรรมาภิบาล โดยให้การจดทะเบียนจัดตั้งชุมชน เป็นกระบวนการที่เปิดให้กลุ่มประชาชน เครือข่ายชุมชน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในตำบลได้รับรู้ อย่างทั่วถึง มีส่วนร่วมในการรวบรวมและรับรองข้อมูลชุมชนประเภทต่าง ๆ ตลอดจนการประชุมชี้แจง การจดทะเบียนจัดตั้งชุมชนและการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล เพื่อให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์การจัดตั้ง สภาองค์กรชุมชนตำบลที่ชัดเจนร่วมกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ คณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ แบบการจดทะเบียนจัดตั้งชุมชน และการจดทะเบียนจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ชุมชนอื่น” หมายความว่า ชุมชนที่มีสมาชิกของชุมชนรวมตัวกันมากกว่าหนึ่งหมู่บ้าน

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

ข้อ ๓ ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในแต่ละหมู่บ้าน ที่ประสงค์จะจดทะเบียน จัดตั้งไว้กับผู้ใหญ่บ้าน ให้ผู้แทนชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมของหมู่บ้านนั้นแจ้งให้ ผู้ใหญ่บ้านทราบพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานซึ่งแสดงข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดตั้ง วันเดือนปีที่จัดตั้ง และวัตถุประสงค์ที่จัดตั้ง พร้อมด้วยข้อบังคับ (หากมี)
- (๒) วิธีการรวมตัวกันหรือวิธีการรับสมาชิก

(๓) ระบบบริหารจัดการที่สมาชิกมีส่วนร่วม ซึ่งหมายความรวมถึงวิธีการได้มาซึ่งผู้นำชุมชน และผู้บริหาร

(๔) ความต่อเนื่องในการดำเนินการอย่างน้อยหกเดือน ซึ่งอาจเป็นรายงานการประชุมที่แสดงให้เห็นถึงการประชุมที่ต่อเนื่องกัน หลักฐานการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง หลักฐานการชำระค่าสมาชิกอย่างต่อเนื่อง หรือหลักฐานอื่นใด

(๕) หลักฐานการประชุมของชุมชนท้องถิ่นที่มีมติให้จัดแจ้งการจัดตั้ง มติดังกล่าวให้ระบุผู้แทนชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้จัดแจ้งการจัดตั้งด้วย

เอกสารหลักฐานตามวรรคหนึ่งจะเป็นลายมือเขียนหรือพิมพ์ก็ได้ โดยให้พิจารณาถึงสาระสำคัญที่ปรากฏในเอกสารเป็นสำคัญ

ข้อ ๔ เมื่อผู้ใหญ่บ้านได้รับจัดแจ้งพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานครบถ้วนแล้ว ให้ออกหลักฐานการจดแจ้งให้แก่ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม และแจ้งให้สถาบันทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่ผู้ใหญ่บ้านเห็นว่ากลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันและแสดงความจำนงจะจัดแจ้งการจัดตั้งชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ไม่มีลักษณะเป็นชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชนก็ดี หรือขาดเอกสารหลักฐานตามที่กำหนดก็ดี ให้ชะลอการจดแจ้งไว้ก่อน และให้ส่งเรื่องให้สถาบันพิจารณาวินิจฉัยโดยเร็วภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง คำวินิจฉัยของสถาบันให้เป็นที่สุด

หลักฐานการจดแจ้งตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบที่สถาบันกำหนด โดยให้สถาบันจัดส่งแบบพิมพ์ดังกล่าวให้กับผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการเขตตามความจำเป็น

ข้อ ๕ ชุมชนอื่นในตำบลประสงค์จะจัดแจ้งการจัดตั้งไว้กับกำนัน ให้ผู้แทนชุมชนนั้นแจ้งให้กำนันทราบ และให้นำความในข้อ ๓ และข้อ ๔ มาใช้บังคับกับการแจ้ง และการจดแจ้งโดยอนุโลม

ข้อ ๖ ในกรณีที่หมู่บ้านหรือตำบลใดไม่มีผู้ใหญ่บ้านหรือกำนัน ให้จัดแจ้งการจัดตั้งชุมชนต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือในกรณีเขตกรุงเทพมหานครให้จัดแจ้งไว้กับผู้อำนวยการเขต และให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้อำนวยการเขตแล้วแต่กรณี ดำเนินการตามข้อ ๓ และข้อ ๔ โดยอนุโลม

ข้อ ๗ การจดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการดังนี้

(๑) การจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลให้เป็นไปตามความพร้อมและความสมัครใจของชุมชนในตำบล

(๒) ให้ผู้นำชุมชนทุกประเภทที่ได้จัดแจ้งการจัดตั้งชุมชนในแต่ละหมู่บ้านร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนชุมชนหมู่บ้านละ ๔ คน ส่วนชุมชนอื่นให้เป็นผู้แทนชุมชนละ ๒ คน

(๓) เมื่อชุมชนหมู่บ้านและชุมชนอื่นได้ผู้แทนตาม (๒) แล้ว ให้ผู้แทนชุมชนดังกล่าวมาร่วมประชุมปรึกษาหารือกันในการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล ในการประชุมดังกล่าวต้องมีผู้แทนชุมชนมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของจำนวนผู้แทนชุมชนทั้งหมดในตำบลนั้นที่ได้จัดแจ้งการจัดตั้งชุมชนแล้ว และมติการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลต้องมีความเห็นสอดคล้องต้องกันจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของจำนวนผู้แทนชุมชนทั้งหมดในตำบลนั้นที่ได้จัดแจ้งการจัดตั้งชุมชนแล้ว

(๔) เมื่อที่ประชุมมีมติให้จัดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลแล้ว ให้ที่ประชุมตาม (๓) ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล ดังนี้

(ก) กำหนดจำนวนและคัดเลือกสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชนทุกประเภทในแต่ละหมู่บ้านและผู้แทนชุมชนอื่นในตำบล

(ข) กำหนดจำนวนสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกตาม (ก) และให้ที่ประชุมคัดเลือกสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิในวาระต่อไป ทั้งนี้การคัดเลือกสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิให้คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นที่เคารพหรือยอมรับนับถือของชุมชนในตำบลนั้น

(๕) สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลซึ่งเป็นสมาชิกผู้แทนชุมชนและสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(ก) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ หรือมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันคัดเลือก

(ข) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้มีตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก

(ค) ไม่เคยสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก

(ง) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ให้ผู้แทนของที่ประชุมตาม (๓) ดำเนินการจดทะเบียนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลต่อสำนักงานในตำบลนั้น และกรณีที่ไม่ได้มีสำนักงาน ให้จดทะเบียนต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหรือกรณีเขตกรุงเทพมหานครให้จดทะเบียนต่อผู้อำนวยการเขต

(๗) การจดทะเบียนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลให้มีเอกสารประกอบดังต่อไปนี้

(ก) แบบคำขอการจดทะเบียน

(ข) ข้อมูลสภาองค์กรชุมชนตำบล

(ค) รายงานการประชุมการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

ข้อ ๘ ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับกับการรับจดทะเบียนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ใ้รับการจดทะเบียน การจัดตั้งชุมชนและสภาองค์กรชุมชนตำบล ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

สมชัย ฤชุพันธุ์

ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

10. คำถาม - คำตอบ เกี่ยวกับสภาองค์กรชุมชน

ถาม :

ตอบ

สภาองค์กรชุมชนคืออะไร ตั้งขึ้นมาทำไม

สภาองค์กรชุมชนเป็นเวทีพูดคุยปรึกษาหารือให้ทุกคนในตำบลมาร่วมกันคิดว่า เราต้องการจะพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างไร เพื่อให้ชีวิตเราดีขึ้น หรือหมู่บ้าน/ชุมชน มีปัญหาอะไร แล้วจะแก้ไขกันแบบไหน เพราะเรารู้ปัญหาความต้องการ และทางแก้ไขเป็นอย่างดี จากนั้นก็ทำออกมาเป็นแผนพัฒนา อาศัยความรู้ ภูมิปัญญาที่พวกเรา มีอยู่ในหละมกใช้ เท่ากับว่าพวกเราทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของเราเอง...

ถาม :

ตอบ

เรามีกลุ่มออมทรัพย์แต่ละหมู่บ้านแล้ว เรายังมีเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ระดับ ตำบลด้วย แสดงว่า เราส่งตัวแทนได้ที่ระดับหมู่บ้าน และกลุ่มระดับตำบลไว้หรือไม่ ลักษณะแบบนี้มีมากไม่เฉพาะแต่กลุ่มออมทรัพย์เท่านั้น ดังนั้น เวลาเลือกผู้แทน ขอให้ยึดหลักการที่ว่า เราต้องการผู้แทนที่มีความรู้จากกลุ่มทุกประเภท และหลากหลายมากทำหน้าที่ในสภามากพัฒนาทั้งตำบล ไม่ใช่มาทำงานเพื่อกลุ่มของตนเอง จึงไม่ควรคิดว่าเราจะต้องส่งคนเข้าไปเยอะๆ เพราะจะทำให้ได้ตัวแทนไม่ทั่วถึง

อย่างไรก็ตามเจตนารมณ์แล้ว "ชุมชนอื่น" จะหมายถึง ชุมชนที่มีสมาชิกและการดำเนินงานมากกว่าหนึ่งหมู่บ้าน เช่น กลุ่ม/เครือข่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ป่า แม่น้ำ เครือข่ายสวัสดิการชุมชนตำบล เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น

ถาม :

ตอบ

ถ้าไปจดแจ้งแล้ว กักโหนด ผู้ใหญ่บ้าน ไม่รีบจดแจ้งจะอย่างไร

แท้จริงแล้ว ทั้งกักโหนด ผู้ใหญ่บ้าน อบต. เทศบาล ก็ล้วนเป็นคนในท้องถิ่น เป็น ถูกเป็นหลาน เป็นพี่เป็นน้องกันทั้งนั้น เราจึงต้องชวนมาร่วมกันทำความเข้าใจและ ร่วมกันทำงานตั้งแต่เริ่มแรก เชื่อว่า ผู้นำเหล่านี้จะเข้าใจเจตนารมณ์ของกฎหมาย เข้าใจความปรารถนาดีของชาวบ้าน และทางต้องการทำงานเพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นของ ตนเองเจริญก้าวหน้ากันทุกคน แต่หากเราเตรียมเอกสารไปไม่ครบ หรือผู้รับจดแจ้ง มีข้อสงสัยเขาก็จะส่งเรื่องให้ พอช. ศึกษากรณีวิจัยภายใน 7 วัน

ถาม : ในแต่ละตำบลถ้ามีบางหมู่บ้านไม่มีกลุ่มองค์กรชุมชน หรือมีจำนวนกลุ่มน้อย ตำบลนี้จะตั้งสภา ได้หรือไม่

ตอบ : ได้... เช่น ตำบลบางน้ำดี มี 10 หมู่บ้าน ตามหลักแล้วจะส่งตัวแทนได้ 40 คน แต่มีอยู่ 2 หมู่บ้าน ไม่มีกลุ่มองค์กรชุมชน ก็จะส่งตัวแทนได้เพียง 9 หมู่บ้านเท่ากับ 32 คน จึงเป็นหน้าที่ของ 9 หมู่บ้าน หรือของสภาที่จะช่วยกันชักชวนส่งเสริมให้เกิดกลุ่มองค์กรใน 2 หมู่บ้าน และเมื่อพร้อมแล้วค่อยส่งตัวแทนในภายหลังก็ได้

ส่วนหมู่บ้านที่มีกลุ่มองค์กรน้อย เช่น มีเพียงกลุ่มสองกลุ่ม ก็ให้ขึ้นอยู่กับพี่น้องจะหารือกันว่าจะเป็นอย่างไร กฎหมายไม่ได้กำหนดตายตัว แต่ก็ควรคำนึงถึงคนส่วนใหญ่และควรรวบรวมข้อมูล กลุ่มองค์กรชุมชนทั้งหมดที่มีอยู่ให้ครบถ้วน

ถาม : ตอนนี้ในท้องถิ่นมีถึง 3 องค์กร คือ อบต. สภาองค์กรชุมชน และคณะกรรมการหมู่บ้าน จะมีแนวทางการทำงานเชื่อมโยงอย่างไร ซึ่งจะครบถ้วน

ตอบ : จริงอยู่ที่ 3 องค์กร ต่างก็มีกฎหมายของตนเองรองรับ แต่ก็มีจุดร่วมเดียวกัน อย่างน้อย 2 ประการ คือ ประการแรก ต่างก็ต้องการที่จะทำให้ชุมชนท้องถิ่นของเราเจริญก้าวหน้า ประการที่ 2 คนที่ทำงานของทั้ง 3 องค์กร ต่างก็เป็นคนในท้องถิ่นในหมู่บ้าน เป็นพี่เป็นน้อง มีความเป็นเพื่อนเป็นเครือญาติกัน ดังนั้นในการทำงาน ควรยึด 2 หลักนี้ไว้

แต่ละส่วนมีหน้าที่ซึ่งต่างและร่วมกันอยู่แต่เพื่อจุดหมายเดียวกันคือ ทำให้ท้องถิ่นของเราก้าวหน้า ทำให้เรามีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น อบต. มีหน้าที่วางแผนพัฒนาตำบลและต้องปฏิบัติตามแผนนั้น ซึ่งในการวางแผน อบต. รับฟังความเห็นของชาวบ้าน ดังนั้น การที่สภาองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นองค์กรของทุกกลุ่มในตำบล รวบรวมความต้องการและประมวลเป็นแผนของภาคประชาชนก็เท่ากับว่า สภาฯ ได้ทำหน้าที่หนุนช่วย อบต. ทำให้แผนพัฒนาตำบลของ อบต. มีความสมบูรณ์และตรงกับความต้องการของชาวบ้าน ส่วนคณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการบางส่วนก็เป็นตัวแทนกลุ่ม องค์กรในหมู่บ้าน (ซึ่งอาจจะเป็นคนๆ เดียวกันกับสมาชิกสภาองค์กรชุมชน) มีหน้าที่วางแผนระดับหมู่บ้านก่อนที่จะส่งไปที่อำเภอ และจังหวัด ดังนั้นจึงเป็นโอกาสที่ทั้ง 2 ส่วน จะได้มาวางแผนร่วมกัน ทำให้ทั้งแผนของ อบต. และแผนของจังหวัด มาจากแผนของชาวบ้านอย่างแท้จริง

ถาม : ในจังหวัดยังตั้งสภาไม่ครบทุกตำบล จะจัดให้มีการประชุมระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลได้หรือไม่

ตอบ : ได้...กฎหมายไม่ได้บังคับว่าจะต้องตั้งให้ครบทุกตำบลจึงจะเปิดการประชุมระดับจังหวัดได้ แต่ในทางปฏิบัติแล้วควรจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลให้ได้จำนวนตามสมควร ไม่ควรน้อยเกินไป

ถาม : ทำไมกฎหมายสภาองค์กรชุมชน จึงไม่เปิดโอกาสให้ สมาชิก อบต. เข้ามาเป็นสมาชิกบ้าง ที่หลายแห่งบุคคลเหล่านี้ก็ทำงานพัฒนาพร้อมกับชุมชนมาโดยตลอด แล้วบุคคลเหล่านี้จะเข้ามาช่วยงานสภา ได้อย่างไร

ตอบ : กฎหมายสภาองค์กรชุมชนไม่ได้เปิดโอกาส สมาชิก อบต. ในการเข้ามาช่วยงานสภาองค์กรชุมชนตำบล ถึงแม้จะเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนไม่ได้แต่ก็สามารถเข้ามาสนับสนุนงานในลักษณะอื่นได้ เช่น สภาองค์กรชุมชนเชิญมาเป็นที่ปรึกษา เป็นต้น ดังนั้น สมาชิก อบต. ก็ยังสามารถเข้าร่วมประชุมให้ความเห็น รวมทั้งช่วยเหลืองานอื่นๆ ของสภาองค์กรชุมชนได้

ถาม : ที่ว่า "สภาองค์กรชุมชนตำบล" อาจเป็นที่รวมของผู้ออกหักจากการเลือกตั้งในท้องถิ่นแล้วใช้สภาเป็นเครื่องมือในการแก้แค้นกัน จะเป็นไปได้หรือไม่

ตอบ : ตามตัวบทกฎหมายสภาองค์กรชุมชน ผู้ที่จะมาเป็นสมาชิกสภาต้องเป็นผู้ที่กลุ่มหรือองค์กรชุมชนเลือกเข้ามา และหากเคยรับสมัครทางการเมือง จะต้องเว้นวรรคอย่างน้อยหนึ่งปี หรือต้องไม่ใช่ผู้ทาสีให้กับนักการเมือง และสภาองค์กรชุมชนเป็นเรื่องของคนส่วนใหญ่ คงไม่ยอมให้คนไม่กี่คนใช้เป็นเครื่องมือทاملประโยชน์

ดังนั้นการที่สภาองค์กรชุมชนตำบล จะเป็นที่รวมของผู้ที่แพ้เลือกตั้ง หรือเป็นผู้ที่อยู่ชั่วคราวเมืองหลวง ข้างกับ อบต. ฯลฯ จึงเป็นไปได้น้อยมาก และพวกเราต้องช่วยกันดูแลเรื่องนี้

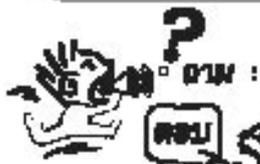
คำถาม : ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้รับผิดชอบ จะต้องเสริมแก้ข้อบกพร่องอะไร

ประการแรก ควรทำความเข้าใจถึงเจตนารมณ์อันแท้จริงของการมีกฎหมายสภาองค์กรชุมชน ว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ชาวบ้านได้รวมกลุ่มกันวางแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง แล้วนำเอาความต้องการหรือแผนงานนั้นไปเสนอให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบในท้องถิ่น ทำให้ทั้งผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และหน่วยงานท้องถิ่นทำงานได้สะดวกขึ้น เป็นการแบ่งเบาภาระได้เป็นอย่างมาก

ประการถัดมา ควรเข้าไปร่วมเวทีที่ชุมชนจัดวางพูดคุยในหมู่บ้าน เพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเห็นเรื่องสภาและร่วมกันรับรองความเป็นกลุ่มหรือชุมชน เพื่อจะได้รับทราบความเป็นไปเป็นมาตั้งแต่ต้น ตลอดจนจนถึงความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชน (กลุ่มที่จะไปจดทะเบียน) เมื่อตัวแทนชุมชนไปจดทะเบียนแล้วก็จะได้รับจดทะเบียนอย่างเข้าใจและสบายใจ

ประการสุดท้าย รวบรวมใบรับจดทะเบียนทั้งหมดส่งไปยัง พอช.

หากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และท้องถิ่นได้ทำงานร่วมกับชาวบ้านอย่างเข้าใจต่อกัน ก็จะทำให้การทำงานพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน ยังจะต้องดำเนินไปโดยทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน

จุดสำคัญที่สุดของสภาองค์กรชุมชน คืออะไร

หัวใจของกฎหมายนี้ ไม่ได้อยู่ที่การจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล แต่อยู่ที่ความเป็นธรรมชาติของชุมชนที่ดี และจะใช้สภาองค์กรชุมชนตำบล เป็นเครื่องมือในการทำงานร่วมกันของคนในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร โดยชุมชนใช้สภาเป็นเวทีพูดคุยวางแผนการพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชน ส่วนหน่วยงานท้องถิ่นและท้องที่ที่สามารถใช้ สภาแห่งนี้ เป็นเครื่องมือหรือเป็นตัวช่วยในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น หากทุกภาคส่วนเข้าใจเจตนารมณ์ร่วมกันและต่างทำหน้าที่ของตนและกัน อย่างเข้าใจต่อกัน ก็จะทำให้ท้องถิ่นก้าวหน้า ประโยชน์ก็จะเกิดกับประชาชน

สำหรับชาวบ้านเขตเทศบาลหรือกรุงเทพมหานครจะดำเนินการอย่างไร สามารถดำเนินการได้ ไม่แตกต่างกัน เพียงแค่ชื่อเขตปกครองเรียกต่างกัน เช่น ในเขตชนบทใช้ 'หมู่บ้าน' ในเขตเมืองจะใช้ 'ชุมชนที่ทางการรับรอง' หรือเทศบาล ก็หมายถึงตำบลในชนบทนั่นเอง

11. แบบฟอร์มสำหรับการดำเนินงานกิจกรรมชุมชนตำบล

11.1 แบบการจดทะเบียนการจัดตั้งชุมชน

จช. 01 แบบคำขอจดทะเบียนจัดตั้งชุมชน

จช. 02 แบบข้อมูลชุมชน

จช. 03 แบบรายงานมติของชุมชน

จช. 04 ใบรับการจดทะเบียนจัดตั้งชุมชน

จช. 05 แบบบันทึกการประชุมหารือและบัญชีรายชื่อชุมชนในระดับหมู่บ้าน

เอกสารหลักฐานการจดทะเบียนชุมชนและสภาองค์กรชุมชนตำบล จะบันทึกเป็นลายมือ เขียนหรือพิมพ์ก็ได้ โดยให้พิจารณาถึงสาระสำคัญที่ปรากฏในเอกสารเป็นสำคัญ หากมีเอกสารจำเป็นอื่นก็สามารถยื่นเพิ่มเติมได้

แบบคำขอจดทะเบียนการจัดตั้งชุมชน
(กลุ่ม/องค์กรชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชน)

เรียน ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ผู้อำนวยการเขต

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....
 อยู่บ้านเลขที่..... หมู่บ้าน..... หมู่ที่.....
 ตรอก/ซอย..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
 ในฐานะผู้นำ ตามที่ได้รับมอบหมายจากชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน).....
 ขอยื่นจดทะเบียนจัดตั้ง ชุมชนท้องถิ่น / ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม (กลุ่มระดับหมู่บ้าน)
 ชุมชนอื่นในตำบล (เครือข่ายหรือกลุ่มที่มีสมาชิกเกินกว่า 1 หมู่บ้าน)

โดยมีเอกสารประกอบแนบท้าย ดังต่อไปนี้

1. แบบรายงานมติของชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน) (แบบ จช.01)
2. แบบแสดงข้อมูลชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน) (แบบ จช.02)

ข้าพเจ้ารับรองว่าข้อความข้างต้นและเอกสารประกอบแนบท้ายทุกฉบับเป็นความจริงทุกประการ และขอรับรองว่าข้าพเจ้าเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งชุมชน

ลงชื่อ.....ผู้จดทะเบียน
 ()
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเหตุ

1. กรุณาแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือ สำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้จดทะเบียน พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
2. “ชุมชน” ตาม พ.ร.บ. สภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 หมายความว่ากลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันโดยมีผลประโยชน์และวัตถุประสงค์ร่วมกันเพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนกัน หรือทำกิจกรรมอันชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมร่วมกัน หรือดำเนินการอื่นอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีระบบบริหารจัดการและการแสดงเจตนาแทนกลุ่มได้ (ชุมชนจึงหมายถึงกลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน ในความหมายโดยทั่วไป)

แบบแสดงข้อมูลชุมชน

(กลุ่ม/องค์กรชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชน)

1. ชื่อชุมชน "กลุ่ม/องค์กรชุมชน".....
 ที่ตั้งเลขที่..... หมู่บ้าน..... หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....
 ถนน..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....
 จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
 โทรสาร อีเมล/เว็บไซต์
 ชื่อผู้ประสานงาน..... ตำแหน่ง.....
 เลขที่..... หมู่บ้าน..... หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....
 ถนน..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....
 จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
 โทรสาร อีเมล/เว็บไซต์

2. ก่อตั้งเมื่อ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
 สนับสนุนการก่อตั้งโดย.....
 สถานภาพชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน) นิติบุคคล ไม่เป็นนิติบุคคล

3. จำนวนสมาชิก.....คน (อาจแนบรายชื่อสมาชิกเพื่อใช้ประกอบในการทำงานระดับพื้นที่)

4. วัตถุประสงค์
 1.
 2.
 3.
 4.
 5.

5. กิจกรรมสำคัญที่ดำเนินการ ได้แก่
 1.
 2.
 3.
 4.
 5.

6. ประเภทของชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน)
 - เป็นชุมชนท้องถิ่น / ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม (กลุ่มระดับหมู่บ้าน)
 - เป็นชุมชนอื่นในตำบล (สมาชิกเกิน 1 หมู่บ้าน หรือ เครือข่าย)

“ชุมชน” ตาม พ.ร.บ. สภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 หมายความว่ากลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันโดยมีผลประโยชน์และวัตถุประสงค์ร่วมกันเพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนกัน หรือทำกิจกรรมอันชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมร่วมกัน หรือดำเนินการอื่นอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีระบบบริหารจัดการและการแสดงเจตนาแทนกลุ่มได้ (ชุมชน จึงหมายถึงกลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน ในความหมายโดยทั่วไป)

7. คณะกรรมการ จำนวน คน ประกอบด้วย

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	อายุ	เบอร์โทรศัพท์	อาชีพ
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					

(หากมีรายละเอียดมากให้ใช้เอกสารแนบ)

- คณะกรรมการตรวจสอบ ไม่มี มี จำนวน คน ถ้ามีให้ระบุชื่อ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	อายุ	อาชีพ
1				
2				
3				
4				
5				

8. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง กติกา ของชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน) ที่เป็นลายลักษณ์อักษร

- ไม่มี มี
- ด้านสมาชิก
 - ด้านกรรมการ
 - ด้านการบริหารจัดการ (โครงสร้าง/การเงิน/การบัญชี)
 - ด้านอื่นๆ ระบุ.....

9. การประชุม

- การประชุมคณะกรรมการ ไม่มี ทุกเดือน ไม่น้อยกว่า 3 เดือน/ครั้ง
- ทุกปี ไม่แน่นอน ระบุ.....
- การประชุมสมาชิก ไม่มี ทุกเดือน ไม่น้อยกว่า 3 เดือน/ครั้ง
- ทุกปี ไม่แน่นอน ระบุ.....

10. ฐานะทางการเงิน (เพื่อนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์ความเข้มแข็งด้านทุนของชุมชน)

- เงินทุนปัจจุบัน บาท (ข้อมูล ณ เดือน พ.ศ.)
- เงินทุนภายใน.....บาท เงินทุนภายนอก.....บาท
- ทรัพย์สินอื่นๆ

11. การจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก

- ไม่มี
- มี ได้แก่ เรื่อง 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

12. หน่วยงานสนับสนุน

- 1. เรื่องที่สนับสนุน.....
- 2. เรื่องที่สนับสนุน.....
- 3. เรื่องที่สนับสนุน.....

13. จุดเด่น/ผลสำเร็จ ที่ภาคภูมิใจ

- 1.
- 2.
- 3.

14. ปัญหาอุปสรรค

- 1.
- 2.
- 3.

15. แผนงาน กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป

- 1.
- 2.
- 3.

ลงชื่อ.....ผู้รวบรวมข้อมูล
(.....)

ตำแหน่ง.....

โทรศัพท์.....อีเมล์.....

วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบรายงานมติของชุมชน
(กลุ่ม / องค์กรชุมชน / เครือข่ายองค์กรชุมชน)

สรุปมติการประชุมของชุมชน “กลุ่ม/องค์กรชุมชน”

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.สถานที่.....

1. จำนวนสมาชิกผู้เข้าประชุม.....คน

2. ที่ประชุมได้ปรึกษาหารือร่วมกันและมีมติ ดังนี้

เห็นควรให้มีการจัดแจ้งจัดตั้งชุมชน

เห็นควรให้มีการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

มอบหมายให้ นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....

เป็นผู้แทนชุมชนดำเนินการแจ้งการจัดตั้งชุมชนกับผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ผู้อำนวยการเขต และดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

เห็นควรให้มีการรับรองสถานภาพการเป็นองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน

มติอื่นๆ ได้แก่

3. รายชื่อกรรมการหรือผู้นำ “กลุ่ม/องค์กรชุมชน”

.....

(.....)

(.....)

(.....)

ตำแหน่ง.....

ตำแหน่ง.....

ตำแหน่ง.....

(หากมีรายละเอียดเพิ่มเติมให้ใช้เอกสารแนบ)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้แทน กลุ่ม/องค์กรชุมชน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเหตุ

“ชุมชน” ตาม พ.ร.บ. สภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 หมายความว่ากลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันโดยมีผลประโยชน์และวัตถุประสงค์ร่วมกันเพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนกัน หรือทำกิจกรรมอันชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมร่วมกัน หรือดำเนินการอื่นอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีระบบบริหารจัดการและการแสดงเจตนาแทนกลุ่มได้ (ชุมชน จึงหมายถึงกลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน ในความหมายโดยทั่วไป)

เลขที่จดแจ้ง...../.....

ใบรับการจดทะเบียนการจัดตั้งชุมชน
(กลุ่ม/องค์กรชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชน)

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ตำแหน่ง ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่..... กำนันตำบล..... ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการเขต.....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่บ้าน..... หมู่ที่.....

ตรอก/ซอย..... ถนน.....

แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

ได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน).....

โดย..... เป็นผู้จดทะเบียน เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ซึ่งชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน) มีที่ทำการตั้งอยู่เลขที่..... หมู่บ้าน.....

หมู่ที่.....ตรอก/ซอย..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... โทรสาร..... อีเมล.....

ลงชื่อ.....ผู้รับจดทะเบียน

()

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเหตุ

1. ชุมชนท้องถิ่น / ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม (กลุ่มระดับหมู่บ้าน) ให้จดทะเบียนกับผู้ใหญ่บ้าน พื้นที่ใดที่ไม่มีผู้ใหญ่บ้านให้จดทะเบียนกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ ผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร
2. ชุมชนอื่นในตำบล (เครือข่ายหรือกลุ่มที่มีสมาชิกเกินกว่า 1 หมู่บ้าน) จดแจ้งกับกำนัน พื้นที่ไม่มีกำนันจดทะเบียนกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ ผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร
3. พื้นที่ที่ไม่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้แก่ เทศบาลเมือง เทศบาลนคร ให้จดทะเบียนกับนายกเทศมนตรี

แบบบันทึกการปรึกษาหารือและบัญชีรายชื่อชุมชนในระดับหมู่บ้าน
 บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....

1. วันที่ประชุมปรึกษาหารือ..... สถานที่
2. จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม.....คน
3. มติการประชุม

เห็นชอบให้ผู้แทนชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน) ตามรายชื่อต่อไปนี้ ไปร่วมประชุมจัดตั้งสภา
 องค์กรชุมชนตำบล

1. ชื่อ-สกุลผู้แทนกลุ่ม.....
2. ชื่อ-สกุลผู้แทนกลุ่ม.....
3. ชื่อ-สกุลผู้แทนกลุ่ม.....
4. ชื่อ-สกุลผู้แทนกลุ่ม.....

มติอื่นๆ ได้แก่.....

3. บัญชีรายชื่อชุมชน ที่จัดแจ้งการจัดตั้งชุมชน ตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551

ลำดับที่ จัดแจ้ง	ชื่อกลุ่ม/องค์กร	วันที่ จัดแจ้ง	จำนวน สมาชิก	ชื่อ-นามสกุล ผู้ประสานงาน/ผู้แทนชุมชน	เบอร์โทรศัพท์

11.2 แผนการจัดการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

- ขส. 01 แบบคำขอจัดตั้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน
- ขส. 02 แบบแสดงข้อมูลสภาองค์กรชุมชน
- ขส. 03 ใบรับจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน
- ขส. 04 ใบรับรองคุณสมบัติสมาชิก

เอกสารหลักฐานการจัดตั้งชุมชนและสภาองค์กรชุมชนตำบล จะบันทึกเป็นลายมือเขียนหรือพิมพ์ก็ได้ โดยให้พิจารณาถึงสาระสำคัญที่ปรากฏในเอกสารเป็นสำคัญ หากมีเอกสารจำเป็นอื่นก็สามารถยื่นเพิ่มเติมได้

แบบคำขอจดทะเบียนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

เรียน ท่าน/ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ผู้อำนวยการเขต

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....
 ตำแหน่ง.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่บ้าน.....
 หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
 ในฐานะผู้แทนการประชุมในการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล ขอยื่นจดทะเบียนการจัดตั้งสภา
 องค์กรชุมชนตำบลโดยมีเอกสารประกอบแนบท้าย ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลสภาองค์กรชุมชนตำบล (แบบ จส.02)
2. รายงานการประชุมการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นและเอกสารแนบท้ายทุกฉบับเป็นความจริงทุก
 ประการและขอรับรองว่าข้าพเจ้าเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการจดทะเบียนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน
 ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้จัดแจ้ง
 ()
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเหตุ กรุณาแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือ สำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้จัดแจ้ง
 พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

แบบแสดงข้อมูลสภาองค์กรชุมชนตำบล

1. ชื่อสภาองค์กรชุมชนตำบล.....
 เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
 ที่ตั้ง/ที่ติดต่อเลขที่..... หมู่บ้าน..... หมู่ที่..... ซอย
 ถนน ตำบล อำเภอ
 จังหวัด รหัสไปรษณีย์
 หมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร..... อีเมล/เว็บไซต์.....
 ชื่อผู้ประสานงาน..... ตำแหน่ง.....
 โทรศัพท์..... โทรสาร..... อีเมล.....

2. สภาองค์กรชุมชนตำบลก่อตั้งเมื่อ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

3. ตั้งอยู่ในพื้นที่ อบต. เทศบาล ตำบล / เมือง / นคร
 เขตในกรุงเทพมหานคร อื่นๆ

4. จำนวนชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน) ที่จัดแจ้งฯ
 ชุมชน/ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม จำนวนกลุ่ม (กลุ่ม/องค์กรชุมชน ระดับหมู่บ้าน)
 ชุมชนอื่นในตำบล จำนวนกลุ่ม (เครือข่ายองค์กรชุมชนระดับตำบล)
 รวม.....กลุ่ม

5. จำนวนสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล
 สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชน (กลุ่ม/ชุมชน)คน (ระบุรายชื่อในข้อ 8.1)
 สมาชิกที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิคน (ระบุรายชื่อในข้อ 8.2)
 รวม คน

6. รายชื่อผู้ดำรงตำแหน่งในสภาองค์กรชุมชนตำบล
 ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบล นาย/นาง/นางสาว
 รองประธาน คนที่ 1 นาย/นาง/นางสาว
 รองประธาน คนที่ 2 นาย/นาง/นางสาว
 เลขานุการ นาย/นาง/นางสาว

7. รายชื่อผู้แทน เพื่อไปร่วมประชุมในระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล
 1.
 2.

8. สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล ประกอบด้วย (หากมีรายละเอียดเพิ่มเติมให้ใช้เอกสารแนบ)

8.1 สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนของชุมชน “กลุ่ม/องค์กรชุมชน” ทุกประเภท จำนวน.....คน ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์	อายุ	อาชีพ	ผู้แทนชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน)	ตำแหน่งใน สภาองค์กรชุมชนตำบล
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์	อายุ	อาชีพ	ผู้แทนชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน)	ตำแหน่งใน สภาองค์กรชุมชนตำบล
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31							
32							
33							
34							
35							
36							
37							
38							
39							
40							

8.2 สมาชิกที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน.....คน ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	อายุ	สถานะ/ตำแหน่ง/ประสบการณ์	เบอร์โทรศัพท์	ตำแหน่งในสภาองค์กรชุมชนตำบล
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

ที่ปรึกษาสภาองค์กรชุมชนตำบล (ถ้ามี)

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	อายุ	สถานะ/ตำแหน่ง/ประสบการณ์	เบอร์โทรศัพท์	หมายเหตุ
1					
2					
3					
4					
5					

9. งาน/กิจกรรมที่สภาองค์กรชุมชนตำบลจะดำเนินการในช่วงนี้

- 1).....
 - 2).....
 - 3).....
 - 4).....
 - 5).....
-

ลงชื่อ.....ผู้รวบรวมข้อมูล
(.....)

ตำแหน่ง.....

โทรศัพท์..... อีเมล.....

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบรับการจดทะเบียนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว

ตำแหน่ง กำนันตำบล..... ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร.....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่บ้าน..... หมู่ที่.....

ตรอก/ซอย..... ถนน.....

แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

ได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล.....

โดย..... เป็นผู้จดทะเบียน เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ซึ่งสภาองค์กรชุมชนตำบลมีสถานที่ทำการตั้งอยู่เลขที่..... หมู่ที่.....

ตรอก/ซอย..... ถนน.....

แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

โทรสาร..... อีเมล.....

ลงชื่อ.....ผู้รับจดทะเบียน

()

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ใบรับรองคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่บ้าน..... หมู่ที่..... ต.รอก/ชอย.....

ถนน..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

ผู้ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล ขอรับรองว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 ดังต่อไปนี้

1. มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ หรือมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันคัดเลือก

2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้มีตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก

3. ไม่เคยสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก

4. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ถ้าตรวจสอบแล้วพบว่าข้อมูลเป็นเท็จ ข้าพเจ้ายินดีรับผิดทุกประการ

ลงชื่อ..... ผู้รับรอง

()

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเหตุ 1. กรณีสมาชิกสภาองค์กรประจำตัวประชาชน หรือ สำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

11.3 ตัวอย่างรายงานต่าง ๆ ในการดำเนินกิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล

ตัวอย่างรายงานต่างๆ ที่จัดทำขึ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้สภาองค์กรชุมชนตำบลที่มีการจัดตั้งไปแล้ว ได้ใช้เป็นเครื่องมือในการทำงาน ทั้งการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและรายงานผลการจัดประชุมต่างๆ ได้มีการบันทึกผลการดำเนินงานและมติการประชุมที่ชัดเจน

ทั้งนี้ ควรเป็นไปตามธรรมชาติของชุมชน ที่เป็นการนำเรื่องราวต่างๆ ของกลุ่ม/องค์กรชุมชนมาพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน การบันทึกเรื่องราวที่สำคัญไว้ตามแบบรายงานต่างๆ ที่จัดทำขึ้นนี้จึงเป็นการช่วยในการทำงาน ดังนั้นจึงขอแนะนำให้สภาองค์กรชุมชนตำบลแต่ละแห่ง ได้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับการทำงานในพื้นที่ของตนเอง ตัวอย่างรายงานต่างๆ มีดังนี้

แบบรายงานการประชุมจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล

แบบรายงานการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล ครั้งที่ 1

แบบรายงานการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบล

แบบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของสภาองค์กรชุมชนตำบล

แบบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของที่ประชุมระดับจังหวัด

(ร่าง)

รายงานการประชุมการจัดตั้งในสภาองค์กรชุมชนตำบล.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ณ

เริ่มประชุมเวลา.....

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องเพื่อทราบ

- 1.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุมและเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน (ดำเนินการโดยแกนนำหรือผู้ที่มีความเข้าใจในสภาองค์กรชุมชนตำบล)
- 1.2 ชี้แจงและแนะนำ กลุ่ม/องค์กรชุมชน ที่จัดแจ้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล
- 1.3 คัดเลือก ประธานที่ประชุมและเลขานุการ ชั่วคราว
- 1.4 ตรวจสอบองค์ประชุม
(ตรวจสอบจำนวนผู้เข้าประชุมที่เป็นผู้แทนหมู่บ้านละ 4 คนและชุมชนอื่น ชุมชนละ 2 คน ว่า ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของผู้แทนที่แจ้งจัดตั้งไว้หรือไม่)

มติ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องเพื่อพิจารณา

- 2.1 การลงมติจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล
(โดยต้องมีมติไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของผู้แทนชุมชนทุกประเภทในตำบลที่จัดแจ้ง)
- 2.2 การกำหนดจำนวนและการคัดเลือกสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล
(อาจให้ผู้แทนหมู่บ้านละ 4 คน ชุมชนอื่น ชุมชนละ 2 คน เป็นสมาชิกอัตราโน้มนัติ หรือ กำหนดขึ้นใหม่ตามความเหมาะสมของตำบล)
- 2.3 การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ
(มาเป็นสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล มาจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นคนที่ชุมชนให้การยอมรับ เคารพนับถือ จำนวนไม่เกิน 1 ใน 5 ของสมาชิกจากตัวแทนชุมชน)

มติ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องอื่นๆ

3.1 การกำหนดประชุมครั้งแรกของสภาองค์กรชุมชนตำบล

3.2

มติ

ปิดประชุมเวลา.....

.....

()

ผู้บันทึกการประชุม

.....

()

ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

รายชื่อผู้เข้าประชุม (ใช้เป็นใบลงทะเบียนผู้เข้าร่วมประชุม และแนบรายงานการประชุม)

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ผู้แทนชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน)	ลายเซ็น
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			

(ร่าง)
รายงานการประชุมครั้งที่ 1/.....
ของสภาองค์การชุมชนตำบล.....
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.
ณ

เริ่มประชุมเวลา.....

เมื่อสมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบล มาพร้อมแล้ว ประธานการประชุมชั่วคราว กล่าวเปิดการประชุมและให้มีระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องเพื่อทราบ

- 1.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุม
- 1.2 ชี้แจงและแนะนำ สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบล ที่ได้รับการคัดเลือก
- 1.3 ชี้แจงและแนะนำ สมาชิกสภาองค์การชุมชนตำบล ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้มีการเสนอชื่อไว้แล้ว

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องเพื่อพิจารณา

- 2.1 การคัดเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ
- 2.2 การคัดเลือกบุคคลเป็นตัวแทนไปจัดแจ้งการจัดตั้งสภาองค์การชุมชนตำบล
- 2.3 การคัดเลือกผู้แทนสภาองค์การชุมชนตำบล 2 คน เข้าร่วมประชุมระดับจังหวัด
- 2.4 แผนการทำงานเบื้องต้นของสภาองค์การชุมชนตำบล
- 2.5 กติกาในการดำเนินงานของสภาองค์การชุมชนตำบล
- 2.6
- 2.7

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องอื่น ๆ

- 3.1 การกำหนดประชุมครั้งต่อไปของสภาองค์การชุมชนตำบล
- 3.2

ปิดประชุมเวลา.....

()
ผู้บันทึกการประชุม

()
ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

รายชื่อผู้เข้าประชุม (ใช้เป็นใบลงทะเบียนผู้เข้าร่วมประชุม และแนบรายงานการประชุม)

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ผู้แทนชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน)	ลายเซ็น
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			

(ร่าง)

รายงานการประชุมครั้งที่ /

ของสภาองค์กรชุมชนตำบล.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ณ

เปิดประชุมเวลา..... น.

เมื่อสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล มาพร้อมแล้ว ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลหรือประธานที่ประชุม ได้กล่าวเปิดการประชุม และให้มีระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องเพื่อทราบ

- 1.1 เรื่องแจ้งจากกลุ่ม/องค์กรชุมชน ของแต่ละหมู่บ้าน
- 1.2 เรื่องแจ้งจาก ผู้แทนที่เข้าร่วมประชุมระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล
- 1.3 เรื่องแจ้งจาก การประสานหน่วยงาน หรือ ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
- 1.4

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องสืบเนื่อง

- 2.1
- 2.2
- 2.3
- 2.4

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

- 3.1
- 3.2
- 3.3
- 3.4

เรื่องสืบเนื่อง เช่น การมอบหมายให้ไปดำเนินการในเรื่องต่างๆ จากการประชุมครั้งที่แล้ว และนำมารายงานในการประชุมครั้งนี้ หรือ เป็นเรื่องที่ยังไม่ได้ข้อยุติจากการประชุมในครั้งก่อน

เรื่องเพื่อพิจารณา เช่น เรื่องที่ต้องการมติจากที่ประชุมให้ดำเนินการอย่างใด อย่างหนึ่ง เช่น การส่งผู้แทนเข้าร่วมเป็นตัวแทนต่างๆ หรือการพิจารณาแผนงาน งบประมาณ ที่จะดำเนินการ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

4.1

4.2.....

มติ

ปิดประชุมเวลา.....

.....

()

ผู้บันทึกการประชุม

.....

()

ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

รายชื่อผู้เข้าประชุม (ใช้เป็นใบลงทะเบียนผู้เข้าร่วมประชุม และแนบรายงานการประชุม)

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ผู้แทนชุมชน (กลุ่ม/องค์กรชุมชน)	ลายเซ็น
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			

รายงานผลการดำเนินงานประจำปี

สภาองค์กรชุมชนตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

คำชี้แจง

แบบรายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลความคืบหน้า/ผลการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งจะนำไปใช้ในการประมวลภาพรวมการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนตำบลทั่วประเทศ เพื่อประโยชน์ในการหนุนเสริมการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนและเผยแพร่ต่อสาธารณะต่อไป จึงขอความร่วมมือให้ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนได้ทำเครื่องหมาย หน้าข้อความที่สภาองค์กรชุมชนได้ดำเนินการ และเติมข้อมูลในช่องว่างตามความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ด้านข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ประชุมจัดตั้งเมื่อ.....
- 1.2 ชื่อประธานสภาองค์กรชุมชนตำบล
- 1.3 สถานที่ตั้ง/ ที่ติดต่อ.....
- 1.4 จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งหมด.....หมู่บ้าน เข้าร่วมจัดตั้งครั้งแรก.....หมู่บ้าน
ปัจจุบันครอบคลุม.....หมู่บ้าน
- 1.5 จำนวนชุมชน (กลุ่ม / องค์กรชุมชน) ที่เข้าร่วมจัดตั้งครั้งแรก.....กลุ่ม
ปัจจุบันมีจำนวน.....กลุ่ม

ส่วนที่ 2 ด้านการประชุม

- 2.1 สถานที่ประชุม
- สถานที่ประชุมที่ใช้เป็นประจำ คือ
- ปรับเปลี่ยนสถานที่ประชุมตามที่สามารถประสานได้
- มีการประชุมสัญจรไปตามหมู่บ้านต่างๆ
- 2.2 ลักษณะการประชุม
- มีการกำหนดนัดประชุมครั้งต่อไปชัดเจน คือ.....
- ประสานการนัดหมายตามเป็นครั้ง ๆ
- 2.3 ในปีที่ผ่านมา ยังไม่มีการประชุม ได้มีการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลไปแล้วครั้ง
- เรื่องสำคัญที่ได้นำมาหารือในการประชุม ได้แก่
- การนำข้อมูลองค์กรชุมชนที่จัดแจ้งมาดูร่วมกัน / วิเคราะห์ข้อมูลองค์กร
- หารือเรื่องที่กำลังเป็นปัญหาของชุมชน / ชาวบ้านในพื้นที่ ได้แก่
-
- นำรายงานพัฒนาที่ทำอยู่ในพื้นที่หารือในเวทีสภาเพื่อประสานการทำงานต่อ เช่น
-
- การจัดโครงสร้างการทำงาน แบ่งหน้าที่การทำงานร่วมกันของสภาองค์กรชุมชนตำบล
- การวางกติกา ข้อตกลงร่วมในการทำงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล

- การวางแผนการทำงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล ในเรื่องต่าง ๆ เช่น
-
- การหาหรือเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดจากการคิดริเริ่มของสมาชิกสภาฯ ได้แก่
-
- เรื่องอื่น ๆ ได้แก่
-

ส่วนที่ 3 ด้านการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล

3.1 งานที่ได้ดำเนินการตามภารกิจของสภาองค์กรชุมชนตำบล ตามมาตรา 21 ได้แก่*

- (1) ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ฟื้นฟูจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของชุมชนและของชาติ
- ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....
-
- (2) ส่งเสริมสนับสนุนด้านความร่วมมือกับ อปท.และหน่วยงานของรัฐในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน
- ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....
-
- (3) เผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งการร่วมมือกันในการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....
-
- (4) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข และการพัฒนาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
- ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....
-
- (5) เสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....
-
- (6) จัดให้มีเวทีการปรึกษาหารือเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของปชช.ในการให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการของ อปท.หน่วยงานรัฐหรือเอกชนที่มีผล หรือ อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตชุมชน
- ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....
-

* กรณีที่มีข้อมูลเพิ่มเติม เช่น เอกสาร ภาพกิจกรรม ไฟล์ข้อมูล เกี่ยวกับการดำเนินงานแต่ละเรื่องให้แนบมาด้วย

(7) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรชุมชนในตำบลเกิดความเข้มแข็ง และสมาชิกองค์กรชุมชนรวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไปสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....

(8) ประสานการทำงานร่วมกับสภาองค์กรชุมชนตำบลอื่น

ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....

(9) รายงานปัญหาและผลที่เกิดขึ้นในตำบลอันเนื่องจากการดำเนินงาน ของ อปท.หรือหน่วยงานของรัฐ ต่อ อปท.และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....

(10) วางกติกาในการดำเนินกิจการสภาองค์กรชุมชนตำบล

ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....

(11) จัดทำรายงานประจำปีของสภา รวมถึงสถานการณ์ด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในตำบล เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบ

ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....

(12) เสนอรายชื่อผู้แทนไปร่วมประชุมระดับจังหวัด

ยังไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินงานแล้วได้แก่.....

3.2 งานอื่นๆที่สภาองค์กรชุมชนตำบลได้ดำเนินการในตำบล ได้แก่

การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลปัญหาของประชาชนในตำบล

การร่วมรับรองสถานภาพองค์กรชุมชนในตำบลจำนวน.....กลุ่ม/องค์กร

การสนับสนุนให้เกิดสภาหมู่บ้าน เชื่อมโยงการทำงานกับคณะกรรมการหมู่บ้านโดยการ

การหนุนให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม/ชุมชนในตำบล ได้แก่

การนำงานพัฒนาที่ทำอยู่แล้วในตำบลมาดำเนินการต่อโดยผ่านเวทีสภา เช่น เรื่อง

การร่วมกันจัดทำแผนชุมชนในระดับหมู่บ้าน/ตำบล

การประชาสัมพันธ์งานสภาองค์กรชุมชน ในเรื่อง.....

อื่นๆ

ส่วนที่ 4 ด้านการประสานการทำงานร่วมกับองค์กรปกครองท้องถิ่น/หน่วยงานต่าง ๆ

4.1 หน่วยงานในระดับท้องถิ่น	เรื่องที่ประสานการทำงาน	สาระสำคัญ/ผลการประสาน
1.1		
1.2		
1.3		
1.4		
1.5		
4.2 หน่วยงานอื่นๆ		
2.1		
2.2		
2.3		
2.4		

ส่วนที่ 5 ด้านงบประมาณในการดำเนินงาน

5.1 งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน

ชื่อหน่วยงานที่สนับสนุน	จำนวนงบประมาณ	วัตถุประสงค์
1.		
2.		
3.		
4.		
รวม		

5.2 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ดำเนินการ	จำนวนงบประมาณ	ผลที่ได้รับ
1.		
2.		
3.		
4.		
รวม		

ส่วนที่ 6 ด้านปัญหาข้อติดขัดในการทำงาน / การแก้ไข

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

ส่วนที่ 7 ด้านแผนงานที่สภาองค์กรชุมชนตำบลจะดำเนินการต่อ

กิจกรรมที่จะดำเนินการ	ช่วงเวลา
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

ส่วนที่ 8 ด้านข้อมูลรายชื่อผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลในระดับต่าง ๆ

ผู้แทนต่าง ๆ	รายชื่อ
1. ผู้แทนเข้าร่วมประชุมระดับ จังหวัดของสภาองค์กรชุมชน ตำบล 2 คน	1. ชื่อ-สกุล 2. ชื่อ-สกุล
2.	1. ชื่อ-สกุล 2. ชื่อ-สกุล
3.	1. ชื่อ-สกุล 2. ชื่อ-สกุล

ส่วนที่ 9 ปัญหาของประชาชนในตำบล และข้อเสนอแนวทางการแก้ไข

ปัญหาของประชาชนในตำบล (เรียงลำดับปัญหาจากมากไปน้อย)	ข้อเสนอ/แนวทางการแก้ไข
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

ส่วนที่ 10 ด้านการส่งเอกสารแนบ เช่น รายงาน/ไฟล์ข้อมูล ภาพกิจกรรม ได้แก่

- รายงานการประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลครั้ง
- รายงานกิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามภารกิจสภาองค์กรชุมชนตำบล.....เรื่อง
- ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาองค์กรชุมชน เช่น โครงสร้างการทำงาน กติกาสภาองค์กรชุมชนตำบล ข้อมูลกลุ่มที่จัดแจ้งเพิ่ม ฯลฯ
- ข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับชุมชนในตำบล เช่น ข้อมูลปัญหาของชุมชนในตำบล แผนชุมชน ฯลฯ
- แผนงานของสภาองค์กรชุมชน
- รายงานประจำปีสภาองค์กรชุมชนตำบล
- เอกสาร/ข้อมูลอื่น ได้แก่.....

ลงชื่อ.....ผู้สรุปข้อมูล
 โทรศัพท์..... อีเมล.....
 วันที่ เดือน พ.ศ.

4. ความครอบคลุมของพื้นที่ ในการเข้าร่วมจัดแจ้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลในจังหวัด
จำนวนอำเภอ / เขต รวมทั้งสิ้น..... เข้าร่วมจัดแจ้งจัดตั้งแล้ว.....
จำนวนตำบล รวมทั้งสิ้น..... เข้าร่วมจัดแจ้งจัดตั้งแล้ว.....
จำนวนเทศบาล รวมทั้งสิ้น..... เข้าร่วมจัดแจ้งจัดตั้งแล้ว.....

5. รายชื่อสภาองค์กรชุมชนตำบลที่จัดแจ้ง ในจังหวัด

ที่	ชื่อสภาองค์กรชุมชนตำบล	อำเภอ
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

รายชื่อสภาองค์กรชุมชนตำบลที่จัดแจ้ง อาจแนบเป็นเอกสารเพิ่มเติม

6. การบริหารงาน

- มีการจัดทีมคนทำงาน มีผู้รับผิดชอบด้านต่าง ๆ ได้แก่
-
- มีการจัดระบบข้อมูลในการทำงานของจังหวัด ข้อมูลที่มีได้แก่.....
-
- มีการวางแผนการทำงานของที่ประชุมระดับจังหวัด ในเรื่องต่างๆได้แก่.....
-

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการจัดประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับจังหวัด

1. สถานที่ประชุม
 - สถานที่ประชุมที่ใช้เป็นประจำ คือ
 - ปรับเปลี่ยนสถานที่ประชุมตามที่สามารถประสานได้
 - มีการประชุมสัญจรในพื้นที่
2. ลักษณะการประชุม
 - มีการกำหนดนัดประชุมครั้งต่อไปชัดเจน คือ.....
 - ประสานการนัดหมายตามเป็นครั้ง ๆ
3. มีการจัดประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลในระดับจังหวัดแล้วครั้ง

ครั้งที่/..... ประชุมเมื่อวันที่เดือน.....พ.ศ.....

จำนวนผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลที่เข้าประชุม.....คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าประชุม.....คน
 ที่ปรึกษาที่เข้าร่วมประชุม.....คน ผู้เข้าร่วมประชุมอื่นๆ.....คน รวมทั้งหมด.....คน
 สาระสำคัญในการประชุม ได้แก่

เรื่องที่ประชุม	รายละเอียด (พอสังเขป)

ครั้งที่/..... ประชุมเมื่อวันที่เดือน.....พ.ศ.....

จำนวนผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลที่เข้าประชุม.....คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าประชุม.....คน
 ที่ปรึกษาที่เข้าร่วมประชุม.....คน ผู้เข้าร่วมประชุมอื่นๆ.....คน รวมทั้งหมด.....คน
 สาระสำคัญในการประชุม ได้แก่

เรื่องที่ประชุม	รายละเอียด (พอสังเขป)

ครั้งที่/..... ประชุมเมื่อวันที่เดือน.....พ.ศ.....

จำนวนผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลที่เข้าประชุม.....คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าประชุม.....คน
ที่ปรึกษาที่เข้าร่วมประชุม.....คน ผู้เข้าร่วมประชุมอื่นๆ.....คน รวมทั้งหมด.....คน
สาระสำคัญในการประชุม ได้แก่

เรื่องที่ประชุม	รายละเอียด (พอสังเขป)

ครั้งที่/..... ประชุมเมื่อวันที่เดือน.....พ.ศ.....

จำนวนผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลที่เข้าประชุม.....คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าประชุม.....คน
ที่ปรึกษาที่เข้าร่วมประชุม.....คน ผู้เข้าร่วมประชุมอื่นๆ.....คน รวมทั้งหมด.....คน
สาระสำคัญในการประชุม ได้แก่

เรื่องที่ประชุม	รายละเอียด (พอสังเขป)

ยังไม่มีการจัดประชุมทั้งหมด แต่มีการจัดประชุมเฉพาะทีมทำงาน คน
ได้มีการหารือกันในเรื่อง.....
.....

ส่วนที่ 3 การดำเนินงานของที่ประชุมระดับจังหวัด

3.1 การดำเนินงานตาม มาตรา 27 ของ พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน ได้แก่

การเสนอแนวทางการพัฒนาจังหวัดต่อผู้ว่าราชการจังหวัด โดยการ.....

.....
 เรื่องที่เสนอ ได้แก่

การเสนอแนวทางการพัฒนาจังหวัดต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยการ

.....
 เรื่องที่เสนอ ได้แก่

การเสนอแนะต่อผู้ว่าราชการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐ
 เกี่ยวกับปัญหา แนวทางแก้ไข หรือความต้องการของประชาชนในการจัดทำบริการสาธารณะและการ
 พัฒนาด้านต่าง ๆ ได้แก่

เรื่องที่เสนอ	หน่วยงานที่เสนอ	สาระสำคัญ
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างสภาองค์กรชุมชนตำบล เรื่องที่ได้
 ดำเนินการได้แก่.....

เสนอข้อคิดเห็นในเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ปรีक्षा ได้แก่

งานประสานการทำงานร่วมกับที่ประชุมในระดับชาติ ได้แก่.....

3.2 งานอื่น ๆ ที่ได้ดำเนินการ ได้แก่

มีการสนับสนุนการทำงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล ได้แก่

i.

มีการเชื่อมโยงการทำงานตามประเด็นพัฒนาต่าง ๆ ของสภาองค์กรชุมชนตำบล ได้แก่

มีการประสานการทำงานร่วมกับศูนย์ประสานงาน/กลไกการทำงานภาคชุมชนระดับจังหวัด
 ที่มีอยู่เดิม โดยการ.....

ส่วนที่ 4 การประสานการทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

หน่วยงาน	เรื่องที่ประสานการทำงาน	สาระสำคัญ/ผลการประสาน
1. ผู้ว่าราชการจังหวัด		
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัด		
3. พัฒนาสังคมและความมั่นคงฯ		
4. พัฒนาชุมชน		
5. สภาพัฒนาการเมือง		
6. หน่วยงานอื่นๆ ได้แก่		
7.		
8.		
9.		
10.		

ส่วนที่ 5 ด้านงบประมาณ

5.1 งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน

ที่มางบประมาณ	จำนวนงบประมาณ	วัตถุประสงค์
1.		
2.		
3.		
4.		
รวม		

5.2 งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ

กิจกรรมที่ดำเนินการ	จำนวนงบประมาณ	ผลที่ได้รับ
1.		
2.		
3.		
4.		
รวม		

มีการเปิดบัญชีของที่ประชุมจังหวัด โดยการเปิดบัญชีในนาม

ส่วนที่ 6 ปัญหาข้อติดขัด และแนวทางแก้ไข

ปัญหาข้อติดขัด	การแก้ไข	ข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 7 ด้านแผนงานที่สภาองค์กรชุมชนตำบลจะดำเนินการต่อ

กิจกรรมที่จะดำเนินการ	ช่วงเวลา
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

ส่วนที่ 8 ด้านข้อมูลรายชื่อผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลในระดับต่าง ๆ

ผู้แทนต่าง ๆ	รายชื่อ
1. ผู้แทนเข้าร่วมประชุม ระดับชาติของสภาองค์กรชุมชน ตำบล 2 คน	1. ชื่อ-สกุล 2. ชื่อ-สกุล
2. ผู้แทนสภาพัฒนาการเมือง จำนวน 1 คน	1. ชื่อ-สกุล
3. ผู้แทน คณะกรรมการ บริหารงานจังหวัดแบบบูรณา การ (ก.บ.จ.)	1. ชื่อ-สกุล 2. ชื่อ-สกุล 3. ชื่อ-สกุล
4. อื่นๆ ระบุ.....	1. ชื่อ-สกุล 2. ชื่อ-สกุล

ส่วนที่ 9 ปัญหาของประชาชนในจังหวัด และข้อเสนอแนวทางการแก้ไข

ปัญหาของประชาชนในจังหวัด (เรียงลำดับปัญหาจากมากไปน้อย)	ข้อเสนอ/แนวทางการแก้ไข
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

ส่วนที่ 10 ด้านการส่งเอกสารแนบ เช่น รายงาน/ไฟล์ข้อมูล ภาพกิจกรรม ได้แก่

- รายงานการประชุมที่ประชุมระดับจังหวัดครั้ง
- รูปภาพกิจกรรมตามภารกิจที่ประชุมระดับจังหวัด
- แผนงานของที่ประชุมระดับจังหวัด
- สรุปข้อมูล/เอกสารที่ส่งให้หน่วยงานต่างๆ เช่น.....
- เอกสาร/ข้อมูลอื่น ได้แก่.....

ลงชื่อ.....ผู้สรุปข้อมูล
โทรศัพท์..... อีเมล.....
วันที่ เดือน พ.ศ.

12. ติดต่อประสานงาน ต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อได้ที่

1. ส่วนกลาง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

912 ถนนนวมินทร์ 47 เขตคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2378-8300-20 โทรสาร 0-2378-8343

เว็บไซต์ www.codl.or.th E-mail : codl@codl.or.th

- งานกฎหมาย สำนักผู้อำนวยการ ต่อ 8207
- ส่วนประสานสมาคมองค์กรชุมชน ต่อ 8389-8390
- ส่วนวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ ต่อ 8925
- ส่วนประชาสัมพันธ์ ต่อ 8404

2. สำนักงานปฏิบัติการภาค

- สำนักงานปฏิบัติการภาคกรุงเทพมหานครและตะวันออก

912 ถนนนวมินทร์ 47 เขตคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2378-8300-9 E-mail : codl@codl.or.th

- สำนักงานปฏิบัติการภาคกลางตอนบนและตะวันตก

912 ถนนนวมินทร์ 47 เขตคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2378-8300-9 E-mail : codl@codl.or.th

- สำนักงานปฏิบัติการภาคเหนือ

607 ถนนเจริญราษฎร์ ตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000

โทร./โทรสาร 0-5330-6722-4 E-mail : north@codl.or.th

- สำนักงานปฏิบัติการภาคใต้

62/17-18 ถนนสีแยกเอเชีย ตำบลเขาเจ็ยก อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000

โทร. 0-7461-1980 โทรสาร 0-7461-7559 E-mail : south@codl.or.th

- สำนักงานปฏิบัติการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

295 หมู่ 13 ถนนศูนย์ราชการ ตำบลโนนเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

โทร. 0-4324-1851-2 ต่อ 11 โทรสาร 0-4324-1851 ต่อ 12

E-mail : northeast@codl.or.th

